

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Petyuons, Chicago, Ill.
METINIS PRAKURATORIAI
Suvenijose Valstijose \$2.00
Kandidoje ir Meksiko \$2.50
Pieno litos suvenijose \$3.00
Prenumerata apmokama iš vieno, Prenumeratos
metas skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų
Metų. Apie prekes ir kainas klausit laiku. Adresas:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

LIETUVA

"THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription Rates:
United States \$2.00
Canada and Mexico \$2.50
To all other Foreign Countries \$3.00
Advertising rates on application. Address:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXVI

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, RUGPIUTIS (AUGUST) 31 d., 1917 m.

No 35

Didėji Karė.

Pereitą savaitę visuose karės frontuose perėjo be svarbesnių permainų. Laikraščiai ir valdžios dar neužbaigė perkatinėjimo popiežiaus pakvietimo taikytiesi be kontribucijų, taigi be karės išlaidų pinigais ir be žemės užgrobimo. Ant popiežiaus pakvietimo vienok valdžios karę vedančių tautų dar neatsakė, o atsakiusios nepriešankiai priima popiežiaus pakvietimą. Vien Austrija popiežiaus užmanytas išlygas priešankiai priima, matyt ji mato, kad ar šaip, ar taip pasibaigs karė, jai daugiausiai prisiels aukanti. Vokietijoje susitvėrė net specialė partija protestuojanti prieš taiką be gavimo atlyginimo pinigais, nes per paskutinius du mėnesius, išėjus vien Napoleono laikais, Vokietija iš karių vis pelnė turėjo ir tai gana didelį, nes ji pergalėtai prieš niekada malonės ar pasigailėjimo nerodė. Reikalaujantis kontribucijų partijos leidžiamas Muenchene laikraštis stengiasi pertikrinti, kad Vokietija, jeigu nenori nusibambuti, negali be kontribucijos taikos daryti. Sulyg to laikraščio apskaitymo: Vokietijos turtai siekia 350 milijardų markių, iš jų veikia pusė karės. Nuo užtrauktų paskolų prisiels palukeny kas metai mokėti suvirš 12 milijardų markių, o paprastų surinkimų iš viso Vokietija turi tik 3½ milijardų. Uždegimui išlaidų reiktų mokesčius pakelti 4 sykius daugiau, bet tiek Vokietijos žmonės neįstengs mokėti, todėl sumažinimui savo skolų turi pinigų nuo priešų reikalauoti. Bet ir priešai su pinigais negeriau stovi, nes ir jų turtas karės suėdė. Jie kontribucijų mokėti negali, pinigų nuo priešų norėtų gauti. Didelių atlyginimų ir kontribucijų reikalauja ne vien ta naujai susitvėrusi Vokietijos partija, bet visos konservatyvios Vokietijos partijos. To nori ir talminkai, ypač Belgija ir Francija, nes jų žemės plotai, žmonių turtai tapo vokiečių išnaikinčiai.

To paties reikalaujančių priešų negalima sutikinti. Todel nelieka nieko daugiau, kaip tęsti karę toliau, nors ji vis milžiniškus turtus suėdė. Kadangi iki šiol nėra pergalėtų, nei pergalėtų, tai prisiels karę vesti iki visiškų pajėgų išsėmimo vienos, ar kitos pusės. Prie pajėgų išsėmimo, ypač prisidėjus prie karės naujai turtingai ir skaitlingai tautai—Suvenijoms Valstijoms, arčiau stovi Vokietija su savo nuvargusiais padėjimais.

Dalykų neperkeis nei netvarka ir silpnumas Rusijos; nors jos vokiečiai dar toliau, jau tikroji Rusija įstengti įlįsti. Nuo tikrosios Rusijos vokiečiai stovi gana toli; dabar jų užimti plotai yra tai vien Lenkijos, Lietuvos plotai dar ne visi vokiečių rankose. Svarbiausia Rusijos galybė yra jos milžiniški plotai. Tie plotai, ne Rusijos caro kariūnė, 1812 m. pergalėjo Napoleoną; nors jis kur kas toliau buvo Rusijon išiveržęs, bet ir jam iš užimtų plotų prisiėjo bėgti, nužudžius veik visą pripratusią vien prie pergalių kariūnė. Ir dabar tas pats gali galėti pasiekti vokiečius. Nors rusų kariūnė dar ilgai vokiečiams atsiems neįstengti, užteks, jeigu Rusija taikos nedarys, tai vokiečiai turės Rusijoj gana skaitlingą kariūnė laikyti, negalės visų savo pajėgų Francuzijon ir pietinėn Austrijon prieš kitus pasiūti, o ten lygiai vokiečiai, kaip ir jų padėjimai laikosi negeriausiai. Gal ateiti la-

kas, kad atsiėmimui pritrūks pajėgų, tasyk prisiels ne tik iš jų išnaikintų Belgijos ir Francijos plotų nešdintiesi, bet prisiels grįžti per rubėzij savo locnon teritorijon, jos kraštus priešų malonei palikti, o tie gali Vokietijoj pamėginti tokio jau elgimosi, kaip elgėsi vokiečiai įsiveržę prieš kraštus.

Karės frontuose vakaruose lygiai vokiečiams, kaip ir jų padėjimams vis nesiseka, to nei jie patys jau nesistengia užginti. Nei rytiniame fronte svarbesnių laimėjimų jie neturi; mažus vietinius laimėjimus jie vien dideliais laimėjimais pagarsino: gyrėsi net jog Ryga jau jų rankose. Darė tai, matyt, vie. ramimui savo žmonių, kurie vis smarkiau nusileidimo prieš priešus ir taikos reikalauja. Pasirodė vienok, kad Ryga kaip buvo rusų rankose, taip ir pasilieka. Nei svarbesnių laimėjimų to fronto dalyje vokiečiai neturėjo, prie Rygos labai mažai arčiau priejo, užėmė vien rusų be pasipriešinimo apleistą kaip menkos vertės pozicijas ir tik tokiu būdu arčiau prie Rygos įstengė prieiti. Apie traukimą Petrogradan dar perakti kalbėti, nes net sena tvirtovė Dvinsko dar vis rusų rankose; kitą Dargavos pusę didesnių vokiečių pajėgų nei nėra. Lietuvoj mažai susirėmimai vis tose jau vietose, kur jie ir seniau atsitikdavo, taigi ežero Drisvety ir Smorgainių distriktuose, bet ir čia vokiečiai svarbesnių laimėjimų neturėjo.

Vokiečiai mėgino ofensyvo Oginskio kanalo distrikte, 11 mylių nuo Pinsko. Bet tas jiems nepasisekė, todėl kelias lygiai ir rytus, kaip ir į pietus, į Mažrusiją, jiems vis dar uždarytas. Išsyk vokiečiams pasisekė užimti toliau nusistumusias rusų pozicijas, bet kontr-ataku paskui rusai juos iš jų išmetė. Vokiečiai nužudė viską, ką buvo su didėlinis aukomis laimėję. Vokiečiai to fronto dalyje smarkesniu rusų pasipriešinimo visai nesitikėjo, todėl Hindenburgą pasiekė gana nemalonūs apsirinkimas. Mažus be didesnės svarbos pasisekimus vokiečiai turėjo tik Rumunijos fronte. Musiai dar neužbaigti traukiasi Bukovinoj.

Rusai pradėjo ofensyvą Kaukazo fronte, bet turbūt jis yra vien mėginimu, nes to fronto dalyje didesnių rusų pajėgų nei nėra. Svarbiausi musiai buvo abiejose vakarinuose frontuose, taigi itališkame ir Francuzijoj. Pietvakariname fronte italai pradėjo smarkesnę negu visos iki šiol buvusios ofensyvą Goricijoj ir Istrijoj ir jos iki šiol jiems sekasi. Visame tame fronte italai muša austrus ir stumia juos atgal, tukstančiais ima belaisvius. Smarkiausi musiai siauria ant Carso iškėlimo. Italai čia perlaužė austrų atsigynimo liniją į šiaurius nuo Monte Santo. Puosė mušiuose italai nelaisvėn paėmė suviršum 100,000 nesužeistų karių ir tai tik per 1 savaitę. Austrai traukiasi atgal, negalėdami priešų sulaukyti, o italai artinasi prie svarbiausio Austrijos porto Triesto. Ant Carso iškėlimo italai ant visos linijos atgal nustumė austrų kariūnė. Italai pradėjo veržti paskutinę stovinčią jiems ant kelio Triestan austrų tvirtovę Hermađą, gulinčią tik to angliskų mylių nuo Triesto. Už Isonzo italai peržengė net 14 vietų. Prėmė nuo austrų daugybę ginklų ir amunicijos, o tame 75 kanuolės. Išvijo austrus iš visos linijos nuo Monte Santo iki Plava. Už tas pozicijas nuo s-

nai traukė kruvini musiai be jokių pasekmių, tik dabar iš jų italai austrus išvijo ir jas galutinai apvaldė. Kitose to fronto vietose dar austrai smarkiai priešinasi, mors be vilties atsilaukyti. Italų rankose yra jau 3 austrų atsigynimo linijos prieš Kobelik ir Madoni. Italams musų padeda ir jų kariški laivai, monitorai, nes musis nusitęsė jau į pajurius. Musųj dalyvavo ir abiejų pusių orlaivai, bet ir jais austrai sau nieko naudingo atsiiekti neįstengė. Itališki kariški laivai bombardavo Triestą.

Nedaug geriau sekasi Francuzijoj ir Austrijos padėjimui Vokietijai. Pre Verdun francuzai palaikė visai nuo vokiečių atimtas pozicijas kurias kontr-ataku vokiečiai nūgimino atgauti, bet su dideliais nuostoliais tapo atmušti, dar nužudė apkasais sudrutintą kaimą Beaumont su aplinkine giria ir giria Fosses. Tais laimėjimais francuzai nepasiganėdino, bet tolesnį ofensyvo atėmė nuo vokiečių viską, ką jie per 3 mėnesius buvo laimėję. Vokiečiai garšina, kad tas pozicijas pats apleidė, bet turbūt apleidė, kad jų apginti nesitikėjo, bet ne vien kad francuzams įtikti. Juk tų pozicijų apvaldymui tukstančius karių pavakavo. Laimėjimų vokiečiai čia niekur neturėjo.

Azijos karės fronte, taipgi Macedonijoj priešingų kariūnė veikimas visai pasilovė. Vien pereitą savaitę vertu paminėjimo Macedonijos fronte prie Grekijos rubėzij yra išdeginimas veik su visu miestu Saloniki. Miestas veik visai išdegė. Sudegė apie 10,000 namų, 60,000 žmonių neteko nei turtų, nei pastogės.

Iš Karės Lauko.

RUSIJOS SOCIAL-DEMOKRATAI SMUNKA.

Stockholmas, rugpjūtio 24 d. — Nuo keleto dienų iš Rusijos ateina mažai tikrų žinių, bet už tai ateina daug įvairiausių gandų. Taip paprastai buvo—tyla prieš didelę audrą. Ir iš Rusijos netrukus galima tikėtis labai svarbių žinių, kurios gal but nulems visą Rusijos likimą.

Rusijoj, kiek galima suprasti, prasideda trigubas krizis: politiškas, ekonominis ir karinis. Pirmas yra bene svarbiausias, nes palyti Rusijos valdžią, o nuo valdžios stiprumo, ar silpnumo priklauso ir kiti du klausimai—ekonominis ir karinis padėjimas. Politiškas padėjimas dabar persistato sekantiai:

Kareivių ir Darbininkų taryba, kuri dar tik dvi savaites tam atgal, nors ir nekontroliavo pilnai Rusijos reikalų, bet buvo tokia jėga, kuri grąšino viskam ir pagal jos didelę turėjo net laikiną valdžią šokti. Šiandien toji taryba jau turėjo pasitraukti iš pirmos eilės, ir turėjo užleisti savo vietą Rusijos kaimiečiams. Kaimiečių partija šiądien yra Rusijos galybė, o ne Darbininkų ir Kareivių taryba, kuri savo didumoje susidėjo iš radikalų socialistų, stovinčių arti nuo bolševikų (leninistų). Šita taryba turėjo galybę, bet nemokėjo ja pasinaudoti konstruktyviam darbiui, nemokėjo užvesti tvarkos, ir Rusijos minios, nuilsusios nuo betvarkės pradėjo saltai į ją žiūrėti. Tauta pradeda pamazū persitikrinti, kad ta Darbininkų ir Kareivių taryba mažiau naudinga darba, kad bolševikų vadas Lenin yra patrauktas atsakomybėn už šalies išdavystę, kad tarp bolševikų lyderių yra daug žmonių kurie turi ryšius su Vokietija—ir visa tai pri-

vertė rusų tautą įsiskoti sau gelbėtojų tarp kitų partijų, butent pas visos Rusijos kaimiečių Tarybą.

Taip dalykus nušviečia specialis Chicago Daily Tribune korespondentas Stockholm.

Kaip labai nupuolė Kareivių ir Darbininkų taryba, sako jis, parodo nors ir tas, kad dabartiniame ministerių kabinete, kuris yra socialistiškas, ji turi tik vieną vieną savo atstovą—Skobelę.

Nusilpnėjimas Darbininkų ir Kareivių Tarybos nusilpnino taipgi įtekme ir visų Rusijos socialistiškų partijų. O tų socialistiškų partijų tarp rusų yra penkios: Bolševikai po Lenino ir Trockio vadovystė—baisiai radikalūs; Menševikai ne taip karšti, t. y. labiau konservatyvūs socialistai; Menševikai Internacionalistai; žydų socialistiška partija Bundas ir Jėdinėnė—socialistų partija, kuri pasizymi ypatingai didele neapykanta militarizmo—ypač gi vokiško militarizmo.

Šiandien Rusijos social-demokratų, Karolio Markso teorijos pasekėjai, gali sakyti visai nusmuko nuo koto. Jie turėjo progą paimti į savo rankas galybę ir buvo paėmę, bet nemokėjo, ją naudoti. Jeigu Rusijos revoliucija eis tais keliais, kaip ji šiądien eina, tai vargiai jie kada nors atgaus savo galybę, nors po karės jie vėl, be abejonės, pradės atkakliai kovoti prieš Kersenskį ir social-revoliucionierius, kaip prieš didžiausius savo priešus, kuriuos jie dabar vadina didžiausiais reakcionieriais. Šiandien tikra galybė Rusijoj pradeda įgyti Trudovikų (liaudininkų) partija—kaimiečių partija. Jie yra ištikimi savo buvusiam vadui Kersinskiui ir gerai suorganizuoti.

Paskutiniuose rinkimuose pasirodė, kad žmonės pradeda linkti prie trudovikų, o šalinasi nuo social-demokratų.

Prieš Revoliuciją jie, kaip ir social-demokratai buvo labai radikalė anti-valdinė partija. Šita partija nėra famatiška, kaip kad socialistų partijos. Naujam ministerių kabinete didesnę dalį sudaro social-revoliucionieriai—turi aštuonias vietas, o pirmiausia buvusie galybėje social-demokratai dabar turi tik tris vietas.

Ministerių kabinete svarbią vietą užima taipgi kadetų partija, kuri susidarė iš rusų apšvietinijos, mokslinečių ir vidurinio luomo žmonių.

Prieš Revoliuciją šita partija buvo taipgi radikaliska partija, smarkiai eisi prieš valdžią. Bet dabar ji skaitosi konservatyvė partija,—ne todėl, kad ji būtų su atžargavėjusi, arba persimainiusi, bet todėl kad laikai ir visos Rusijos padėjimas persimainė. Kas prieš šešis mėnesius Rusijoj skaitėsi radikaliska doktrina, tas šiądien skaitosi konservatyvė doktrina.

Moksliško anarchizmo tėvas kunigaikštis Kropotkin ir Dumas prezidentas Rodzianko per savo tarpininkystę sudarė dabartinį ministerių kabinetą taip, kad jį įjėty ir kadetų partija, kuri iki šiol nenorėjo įeiti. Kadetų partija dabar davė kabinetui dar didžiausius moksliškus specialistus—profesorių Kokoskiną, konstitucijinių teisų specialistą, ir prof. Kartasovą—kanoniškų ir bažnytinių teisų ir reikalų specialistą.

PASKANDINO 20 LAIVŲ.

Londonas, rugpjūtio 24 d.—Bėgusios savaitės vokiečių submarinos paskandino 20 prekybi-

nių Anglijos laivų. Oficialis Anglijos admiralitijos pranešimas sako, kad 15 paskandintų laivų buvo virš 1,600 tonų įtalpos, 3—mažiau negu 1,600 tonų įtalpos ir 2 žvejų valti.

BAISENYBES ISPANIJOJE.

Paryžius, rugpjūtio 25 d.—Atfarnavusieji Ispanijos kariūnė 1914 m. jos pavaldiniai dabar vėl tapo pašaukti į armiją. Paryžiuje apturėta oficialiai pranešimai: kad Ispanijos darbininkų streikai daėjo lygi kruviniausių skerdynių. Atsirado gaujos visokių banditų. Sukilimai eina visoj šalyje. Kariūnė šauda sukilėlius be pasigailėjimo. Nedideliame Biscaya provincijos mieste Bilbao nužudyta 320 žmonių. Barcelonoje, Madride ir Nervoje taipgi žuvo daug sukilėlių. Yra daugybė sužeistų. Užmuštų žmonių šeiminys valdžia duoda pinigiską pagalbą.

Tačiau tos žinios reikalauja aiškesnių patvirtinimų.

ŽUVO 2 AVIATORIAI.

Paryžius, rugpjūtio 24 d.—United Press telegrama skelbia: kad du Amerikos aviatoriai, Chadiwek ir Biddle, žuvo karės lauke. Tame pat vakariniame fronte Amerikos aviatorius Willis pateko vokiečių belaisvėn.

AUSTRIJA SUTINKA SU POPIEŽIAUS NOTA.

Berne, rugpjūtio 25 d.—Šveicarijos diplomatu rateliuose kalbama, kad Austrija pilnai sutinkanti su popiežiaus nota. Bulgarija tik tada jausis užganėdinta, kuomet jai pasilikis užkariautos Rumunijos ir Serbijos teritorijos. Tik viena Vokietija nenori sutikti su savo talminkėmis—Austrija ir Bulgarija. Vokietija dar vis jaujo išėiti pergalėtai, bet jau visos matyt, kad ji taip elgiasi prieš galą.

SOCIALISTŲ NESTORAS PAMETĖ PARTIJĄ.

New York, N. Y. Rugpjūtio 23 d.—Nelabai senai Socialistų partija pametė didelio Socialistų laikraščio The Call (New York) redaktorius, nurodydamas, kad jis negali toliau būti me redaktoriu laikraščio, nei nariu partijos, kuri darbuojasi kaizerio naudai. Šiandien pametė socialistų partiją dar vienas žymus socialistų veikėjas—Lucien Saniel, žinomas, kaip Amerikos Socialistų Partijos Nestorius (pirmas istorikas).

Ištodamas iš partijos, Saniel pasakė, tarp kitko, sekantiai: "Mano pareiga linkui Tarpautiškojo Socializmo liepia man pasitraukti iš organizacijos, kuri save vadina "Suvenijų Valstijų Socialistų Partija" Kuomet tapo žinoma, kad Scheidemann (vokiškų socialistų vadas) jo reichstaginė išdavikų grupė padavė į kaizerio rankas Vokietijos social-demokratiją, tai Amerikos socialistų partija turėjo tuojais reikalauti, kad Amerika su visa savo galybe pakiltų prieš Vokietiją. Bet nieko panašaus nebuvo padaryta.

"Sunišimo stovyje budami socialistai tiek gali sulaukyti karę, kiek jie galėtų sulaukyti perkuniją, arba žemės drebėjimą."

VOKIEČIAI UŽPUOLĖ ANGLIJĄ.

Londonas, rugpjūtio 25 d.—Oficialis anglų pranešimas sako, kad 10 vokiečių orlaivių užpuolė Anglijos miestus Dover ir Marguea sužeidė kelis žmonis ir šiaip pridirbo nuostolų. Artilerija nušovė 2 priešų orlaivius.

BADAS VOKIETIJOJE.

London, rugpjūtio 26 d.—Netik moteris ir maži vaikai badauja Vokietijoje, bet ir darbininkai. Sunkiausias darbus dirba ir didžiausią badą kenčia paimtieji vokiečiai belaisviai. Jie miršta iš alkio ir nuovargio, bet jie niekam negali pasiskųsti, nes paskaitomi maistininkais ir skaudžiai baudžiami. Belaisviai dirba sunkiausius darbus, o gauna tik po vieną svarą duonos į dieną ir durmsto vandens, kurį vadiną "zupe."

Maištą prieš valdžią pradėjo kelt patys Vokietijos darbininkai. Ypač dideli Vokietijos darbininkų sukilimai prieš marinančių juos badu valdžią įviko Deusseldorf ir Esseno apskrityse. Ten darbininkai gaudavo tik po 8 svarus bulvių į savaitę. Jie, negalėdami pakęsti bado, nustojo dirbėti ir pareikalavo, kad jiems būtų duodama po 10 svarų bulvių savaitėje. Valdžia papenėjo darbininkus pažadėjimais, bet darbininkai jau neteko kantrybės ir išėjo į streiką.

Streikų banga Vokietijoje platinasi.

ANGLIJOJE NERAMU.

London, Rugpjūtio 25 d.—Buvusios Anglijos karės ministeris Hendersonas, rugpjūčio 11 d. rezignavo iš ministerijos. Dabar jisai yra Anglijos Darbo Partijos sekretorius. Jo rezignaciją iš ministerijos iššaukė Anglijos valdžios apkaltinimas už jo vaziavimą Francuzijon tarties su francuzų socialistais Stockholmo konferencijos reikalui.

Rugpjūčio 14 d. Londone įvyko Anglijos Darbo Partijos pildomojo komiteto susirinkimas, kuriame tapo išrinkti delegatai į Stockholmo konferenciją. Išrinktas ir Hendersonas.

Anglijos valdžia dar ir dabar neįsuduoda paspartyti atstovams tą konferenciją, o premjeras pasakė, kad jis kreipsis prie karaliaus, prašydamas paleisti parlamentą ir daryt naujus rinkimus.

Anglijos premjeras paskelbė, kad šią karę turi užbaigti valdžia, o ne civiliai žmonės. Darbininkų bruzdėjimas Anglijoje kas kart eina didyn. 40,000 gelžkelių darbininkų grąšina streiku.

PREZIDENTAS WILSONAS KALBĖS APIE TAIKĄ.

Washington, D. C. rugpjūtio 25 d.—Neužilgio kapitoliume bus suauktas nepaprastas kongreso posėdis, kuriame kalbės pats Suvenijų Valstijų prezidentas Wilson. Ten prezidentas atskaitys ir popiežiaus Benedikto XV notą ir kalbės apie taikos sąlygas.

Prezidento žodžio laukia visa Amerika ir visos pasaulis.

GABIAUSIAS FRANCIJOS ORLAIVININKAS.

Paryžius, rugpjūtio 28 d.—Gabiausiu Francuzijos orlaivininku skaitosi jaunas 21 meto amžiaus vyrras George Guymener. Jis buvo sužeistas ir gulėjo ligonbutyje. Nelaukęs galutinio pasveikimo jis kėlėsi iš lovos ir ėjo šaudyti vokiškų aeroplanų, kurie užpildinėjo Francuziją. Guymener su tam tikra kanuoje ir kelias dienas po savo ligos nušovė 54 vokiečių orlaivius.

Guymener skaitomas gabesniu ovaivoriu už Pegu ir Poia, kurie buvo siunčijami į Rusiją išbandymui naujai padirbtų orlaivių Rusijoje "Duperdouse-no" sistemoms.

ANGLIJOS LAIVYNAS.

London, rugpjūtio 25 d.—Anglijos blokados ministeris pranešė, jog Anglijos prekybinių laivų talpa viršija 15,000,000 tonų.

Prieš karę Anglijos prekybinių laivų įtaipa siekė 18,000,000 tonų.

VOKIEČIAI NESIULYS TAIKOS.

Berlinas, rugpjūtio 27 d.—Reichstago komisija apturėjo nuo kanclerio Michelio pranešimą, kuriame kancleris užrašė, kad Vokietija neturi duoti jokio atsakymo į popiežiaus notą be pasitarimo su savo talminkėmis. Kancleris taipgi priduria, kad Vokietijos taikos "pasulymus" talminkai ignoravo, užtat, girdi, Vokietija daugiaus neprivalo siųlyti kariaujančioms valstybėms taiką.

Iš kitų šaltinių žinios skelbia, kad Vokietijos reichstagas ketinas palaikyti popiežiaus notą. Apie tai "New York Times" korespondentas savo telegramoje iš Berlio tarp kit ko sako: "Aš šiandien buvau nuėjęs pas reichstago atstovą dr. Albert Zidekum ir jis man pasakė, kad "sušienėjusios" reichtago partijos Scheidmano šalininkai, katalikų partija, radikalų ir liberalų partijos, išsireiškė už popiežiaus notą. Minėtos partijos reikalauja, kad teutonų valdžios, atsakydamos į popiežiaus notą, sutiktų tuojaus pradėti tartis apie taiką.

Jis sako, kad neseniai reichstago išnešta rezoliucija, tarp tautinė socialistų konferencija Stockholme ir popiežiaus nota—turi tuos pačius principus. Kad Vokietija trokšta taikos, kaip trokštantis vandens, apie tai nėra mažiausios abejonės.

STREIKAS KRUPPO DIRBTUVĖSE.

Amsterdam, rugpjūtio 20 d.—"Lokal "Anzeiger" praneša, kad baisiausioje Vokietijos kanuolij Kruppo dirbtuvėse kilo darbininkų streikas. Dirbimas kanuolių ir amunicijos susitrukė.

Šitą streiką iškėlė valdžios suareštavimas vieno Magdeburgo miesto dirbtuvės darbininkų atstovo.

Kanuolių darbininkų streikas Vokietijoje sujungė visą šalį: žmonės džiaugiasi, kad sustojus dirbt kanuolės, greičiau pasibaigs karė, bet valdžia visokiais būdais baugina darbininkus ir verčia prie darbo.

Iš įvairių šaltinių žinios skelbia apie nepaprastus sumišimus Vokietijoje. Streikai ir badaujančių žmonių priešvaldžios demonstracijos smarkiai plėtojasi visoj šalyje.

ITALAI ATNAUJINO OFENSIVĄ.

Rymas rugpjūtio 25 d.—Popiežiaus nota pridavė italų armijai daug didesnę energiją užpuolimams ant ziaurais priešų. Vyriausias Italijos armijos vadas Cadorna užreikšė, kad dabar tai jis parodys, kokią ofensyvą šauki italų armija pradės prieš vokiečius.

Italų armijos užpuolimai buvo labai pasekmingi: Isonzo fronte italai paėmė nelaisvėn virš 100,000 austrų bei vokiečių ir visikiai sulaužė priešininko armijos eiles.

Dabar italai eina prie didmiečio Triesto.

Ir kiti talminkai smarkiai kučia vokiečius. Kanadiečiai sumušė vokiečius ties Lens ir tikisi paimti Lens miestą.

Francuzai paėmė daugybę vokiečių ties Verdunų. Paskutiniame susirėmime pateko francuzų nelaisvėn 5,000 vokiečių.

Sulyg paskutinių telegramų, francuzų ofensyva nusteibino visą pasaulį.

SKALDYSE TURKIJA.

London, rugpjūtio 25 d.—Paskutiniame Vokietijos reichstago komisijos posėdyje kancleris Michelis pranešė, kad "talminkai turi padarę slaptą sutartį, su-

lyg kuria Turkija turi būti padalinta į kelias dalis". Telegramos taipgi praneša, kad kancleris kaltino tal'inkus už tai, kad tal'inkai neatsisako nuo užgriebimo svetimų teritorijų.

Sulyg ta "slapta sutarčia" Turkija turi būti padalinta sekantiu būdu: Mesopotamija—Anglijai; Turkijos dalį Azijoje—Anglijai; pasi'alintų su Francija: Palestina taptu internacionališka valstybe; is Arabijos ir kitų Turkijos dalių manoma sutverti tam tikra valstybių federacija, po Anglijos globa; Rusijai būtų atiduotas Konstantinopolis, Dardanelai ir daug žemės plotų prie Juodmario.

Telegramos taipgi praneša, buk kancleris užreikė, kad prie tokių aplinkybių taika greit negali įvykti.

Kiekvienas prieš galą pasispaudo.

VOKIEČIAI ARESTUOJA UŽIMTŲ KRAŠTŲ GYVENTOJUS.

Paryžius, rugpj. 27 d. — Išeintartieji Varšavoj laikraščiai vėl praneša apie masinius arestus visoj Lenkijoje. Labiausia vokiečių valdžia skubina suareštuoti tuos žmones, kurie agituoja už Lenkijos nepriklausomybę. Paskutiniu laiku daugiausia arestų įvykių Varšavoj ir Lomžoj. Vokiečių valdžia uždejo savo leteną ant visų svetimtautiškų organizacijų ir kraštų, kuris dar visiskai neseniai mažai pažino vokiečius, dabar vokiečiai stengiasi padaryti tikra savo provincija.

Kad vokiečių valdžia arestuoja nepatinkančius sau žmones ir išveže į Vokietiją uždaro į kalėjimus tai tas yra faktas; nes toki areštai ir Lietuvoje prasidėjo kaip tik kaizerio armija Lietuvoje įžengė.

Tuli Lietuvos veikėjai ir dabar sėdi Vokietijos kalėjimuose, o "kulturiškoji" vokiečių valdžia vis rankioja ažiurimus lietuvius, kurie užtaria kankinamus Lietuvos gyventojus bei padeda jiems organizuotis, — arestuoja juos ir uždaro kalėjimuose.

RUSIJA DAR GAVO PASKOLĄ.

Washington, D. C. rugpj. 25 d. — Suvienytos Valstijos suteikė Rusijai nauja paskola sumoje \$100,000 (šimta milijonų doliarų).

Iš viso Suvienytos Valstijos paskolino savo sąjungininkai Rusijai \$275,000,000.

Paskolintuosius pinigų Ameriką nesunkia į Rusiją, bet Rusijos valdžia juos sunaudoja čia pat Amerikoje: apmoka už amuniciją ir už susisėsimą žmones.

MASKVA — RUSIJOS SOSTINĖ.

Petrogradas, rugpj. 25 d. — Generolas Aleksiejevas ir kiti Rusijos armijos vadai reikalauja, kad Rusijos sostinė iš Petrogrado būtų perkelta į Maskvą.

Apie perkėlimą Rusijos sostinės iš Petrogrado į Maskvą buvo kalbama diplomatikuose ratieliuose dar prie caro Nikolajaus antrojo. Reikia tikėti, kad Rusijos sostinė taps perkelta į Maskvą, kuri yra Europinės Rusijos širdimi geografiškai ir apšviesto bei pramonės centru.

Beto nuo 25 d. rugpjūčio Maskvoje tęsiasi tautinis Rusijos susivaišavimas, kuriame dalyvauja žymiausi Rusijos žmonės. Kerenšio užreikė, kad priešas turi būti pergalėtas, susivaišavimas sutiko entuziastiškai. Sakoma, Rusijos sostinė Maskvon perkliama dabar.

PREZIDENTAS PRIĖMĖ JAPONŲ KOMISIJĄ.

Washington, D. C. rugpj. 24 d. — Prezidentas Milsonas sutiko Japonijos Komisiją. Komisijos pirmininkas Masunos Ishii intekė prezidetu Japonijos imperatoriaus rašytą laiską.

BULGARIJA NORI TAIKOS.

Sofija, rugpj. 27 d. — Bulgarijos premieras Radoslavovas, pasiskelbė su Associated Press korespondentu pasakė, kad Bulgarija labai nori taikos, nori taip, kaip norejo 9 mėnesė atgal, kuomet Vokietija siulė taiką.

Bulgarijos premieras taipgi pasakė, kad centralinės valstybės kiekvienai atskirai atsakinės į popiežiaus notą.

SPIRIDONOVA ARMIOJE.

Petrogradas, rugpj. 24 d. — Garsi Rusijos revolucionierė Marija Spiridonova, kuri 1905 m. budama tik 19 metų amžiaus, pamatė, kaip Tambovo gubernatorių prisakė savo budeliams plakti kaimiečius — Spiridonova ant vietos nušovė beširdį gubernatorių.

Spiridonova buvo ištremta į katorgą ir ten buvo kankinama lygi caro nuvertimo. Dabar Spiridonova sugrįžo iš katorgos ir pastojų kariškan moterų legijonui.

TRUKSTA LAIVŲ GABENIMUI KARIUMENĖS.

Washington, D. C. rugpj. 25 d. — Kadangi Suvienytos Valstijos kas-kartas veža savo talkininkams—Anglijai, Rusijai ir Francijai — daugybės amunicijos bei maisto Belgijos maitinimui, tai tuom yra užimta daugybė Amerikos laivų.

Buvo manyta išvežti Francijon 1,000,000 kareivių laike vienu metu; bet dabar pasirodo, kad dėl laivų stokos, galima išgabenti ne daugiau 20,000 kareivių į mėnesį.

VEDUSIŲ NEIMS KARIUMENĖS.

Washington, D. C. rugpj. 27 d. — Prezidentas Wilsonas išleido naują patvarkymą, sulgykurio bus paliausoti nuo tarnybos kariumenėse visi vyrai, kurie turi užlaikyti savo šeimynas. Sulyg šio prezidento patvarkymo nesu šaukiami armijon ir tie vedusieji žmonės, kurie buvo stoję prie egzaminacijos ir tapo priimtais.

Tas parodo, kar armijos užtenka ir iš vedusiųjų.

PASKANDINO ANGLŲ LAIVĄ.

Tula Atlantiko prieplauka, rugpj. 27 d. — Vokiečių submarinas, bet jokie persėgėjimo torpedavo Anglijos prekybinį laivą Trelisick, kuris gabeno Francijon 350,000 bušelių avių. Laivas nuskeudo. Žmonės išgelbėta.

REZIGNAVO IR IŠTRĖMĖ.

Petrogradas, rugpj. 27 d. — Associated Press teigr. agntura praneša, kad su Kerenškio įvedimu mirties bausmės visuose karės frontuose nesutiko vriausis armijos vadas Kornilov ir karės ministris M. Savinov.

Kad neišeitų nesusipratimų ministerijoje M. Savinov rezignavo. Ta pati telegrafo agentura praneša, kad generolas Gurko buvusis piet-vakarų fronto komandierius, kurį susekė suokabiuose su Mike antruojų, dabar tapo ištremtas iš Europinės Rusijos. Menama — į Sibirą.

DIDELĖ EKSPLOZIJA.

Petrogradas, rugpj. 25 d. — Nuo milžiniškos eksplozijos pietinėje miesto dalyje tapo sudyntos trys amunicijos dirbtuvės. Sužeistų ir užmuštų skaičius siekia apie 120 žmonių.

SUSIBUNTAVOJO JUODIEJI AMERIKOS KAREIVIAI.

Gauston, Texas, rugpj. 25 d. — Šiame mieste yra Amerikos armijos pulkas, susidedas išimtinai iš negrų, bet juodųjų pulko oficerai—balti žmonės. Liuosu laiku negrai kareiviai eidavo į tą miestą dalį kur gyvena jų širdikai—juodvėdės moteris.

Kilo keli nesusipratimai su policija, mat policistai įžeidavo juodvėdžius, vadindami juos negrais, nors jie buvo kareiviuose drabužiuose.

Policistai suareštavo vieną juodvėdę moterį. Negras kareivis pradėjo argumentuoti su policija, bet taipgi tapo suareštuotas. Gelbėti moterį ir kareivį atėjo da vienas juodvėdis kareivis, bet ir tas tapo suareštuotas ir nuvestas į kalėjimą.

Ši žinia pasiekė negrus kareivius jų lageriuose. Neapykanta prieš baltvėdžius negrų širdyse jau senai buvo didelė, ir ši kartą

—Harding in Brooklyn Eagle.

PATRIOTAI.

Biznieriiai keldami flagą stengiasi pasirodyti patriotais, bet tuom pačiu laiku skriaudžia šios šalies gyventojus keldami baisias kainas ant maisto.

IS AMERIKOS.

ANGLIS ATPINGA.

Washington, D. C. rugpj. 28 d. — Kiekvienoje valstijoje Washingtono valdžia paskyrė tam tikrą žmogų, kuris turi prižiūrėti nustatytas anglių kainas. Biznieriiai nepatinka Wilsono žygis numušinė anglių kainų.

Levy Meyer, Illinois valstijos šalies apsaugos komiteto narys pranešė, kad ačiu šiam Wilsono žygiui Illinois valstijos gyventojai į vienų metų suekonomins ant anglių \$77,000,000.

Illinois valstijos valdžia, draugis su teiseju Carter, kuriam pavesta prižiūrėti, kad anglių pardavėjai neluptų daugiau negu nustatyta kaina, deda tulus patalysmus prie prezidentu nustatytų kainų.

Levy Meyer, Illinois valstijos šalies apsaugos komiteto narys pranešė, kad ačiu šiam Wilsono žygiui Illinois valstijos gyventojai į vienų metų suekonomins ant anglių \$77,000,000.

Illinois valstijos valdžia, draugis su teiseju Carter, kuriam pavesta prižiūrėti, kad anglių pardavėjai neluptų daugiau negu nustatyta kaina, deda tulus patalysmus prie prezidentu nustatytų kainų.

Levy Meyer, Illinois valstijos šalies apsaugos komiteto narys pranešė, kad ačiu šiam Wilsono žygiui Illinois valstijos gyventojai į vienų metų suekonomins ant anglių \$77,000,000.

Illinois valstijos valdžia, draugis su teiseju Carter, kuriam pavesta prižiūrėti, kad anglių pardavėjai neluptų daugiau negu nustatyta kaina, deda tulus patalysmus prie prezidentu nustatytų kainų.

Levy Meyer, Illinois valstijos šalies apsaugos komiteto narys pranešė, kad ačiu šiam Wilsono žygiui Illinois valstijos gyventojai į vienų metų suekonomins ant anglių \$77,000,000.

Illinois valstijos valdžia, draugis su teiseju Carter, kuriam pavesta prižiūrėti, kad anglių pardavėjai neluptų daugiau negu nustatyta kaina, deda tulus patalysmus prie prezidentu nustatytų kainų.

Levy Meyer, Illinois valstijos šalies apsaugos komiteto narys pranešė, kad ačiu šiam Wilsono žygiui Illinois valstijos gyventojai į vienų metų suekonomins ant anglių \$77,000,000.

Illinois valstijos valdžia, draugis su teiseju Carter, kuriam pavesta prižiūrėti, kad anglių pardavėjai neluptų daugiau negu nustatyta kaina, deda tulus patalysmus prie prezidentu nustatytų kainų.

Levy Meyer, Illinois valstijos šalies apsaugos komiteto narys pranešė, kad ačiu šiam Wilsono žygiui Illinois valstijos gyventojai į vienų metų suekonomins ant anglių \$77,000,000.

viršija šimta tukstančių, vaikų mirtinumas nuo 1910 m. sumažėjo 11 nuosimčių.

Sveikatos departamentas taipgi praneša, kad mažesniuose Amerikos miesteliuose vaikų mirtinumas dar labiau sumažėjo.

UŽNUODIJO MAISTĄ.

Helena, Mont., rugpj. 27 d. — Prisiustas Montanos valstijos biznieriams kelesdešimtų tonų žirnių daktarų komisija prisakė išmesti, nes žirniai pasirodė ant tiek užnuodintais, kad gal pakirst žmogaus gyvybę. Menama, kad tai padarė Vokietijos špiegai arba I. W. W. agitatoriai. Valdžia d. da visas pastangas, kad suradus kaltininkus.

PASIKORĖ.

N. Arlington, N. J. rugpj. 23 d. — Tulas vertelga John Zecca, 25 metų amžiaus italas, nenorėdamas eiti pas daktarą ant egzaminacijos, pasikorė. Jis iš savo paklodės susisuko virvę ir pasikorė ant savo miegamojo kambario durų.

Toki kvaili žingsniai nepataisomi. Jeigu but neujęs į kariuomenę, but ir svieto pamatęs ir gal but gyvas išlikęs.

TEISIA LIUDININKĄ.

San Francisco, Cal., rugpj. 27 d. — Prasideda "gyvulių karaliaus" iš Oregono valstijos turuolio Oxmano byla. Kaip žinoma, Oxmanas savo liudijimais prisidėjo prie amžino pasmerkimo kalėjiman Billingso ir nutiesimo nužudymui T. Mooney, menamų suokabinkų ir surušių eksplozijos lėkė preparedness parodos 22 d. liepos 1916 m.

Mooney apgynejai tvirtina, kad Oxmanas yra didelis melagis. Jie pasistengė, kad Mooney būtų pernagrinėta ir Oxmanas kad būtų nubastas už menamus neteisings liudijimus.

Oxmano šalininkai deda visas pastangas, kad apgynus savo draugą.

Teisėjas Griffin atkartotinai kreipėsi prie valstijos prokuroro Webb, kad jisai paliausotų Mooney. Webb prisakė ir pasmerkto mirtin bylą nagrinėti.

Preparednes eksplozija ir Mooney procesas pagarsėjo visame pasaulyje.

VALDŽIA DUODA DARBUS.

Baltimore, M. D. rugpj. 27 d. — Šiame mieste, kaip ir kitur buvo nemažai žmonių, kurie arba negauna arba nenori dirbti jokių darbų. Į tokius valdžia atkreipė savo atydą ir, vaduodamasi naujai priimtu įstatymu, registruoja visus bedarbius tarpe 18 ir 50 m. amžiaus ir duoda darbus per valdišką biurą.

Buvo daug atsitikimų, kad tuli valkatos nenorėjo dirbti. Tuomet tam tikri valdžios paskirti žmonės juos varu nuveža į dirbtuves ir pristato prie darbo.

Tai padaryti paskatino valdžią trukumas darbininkų visoje Amerikoje.

VARŽO SOCIALISTU SPAUDĄ.

New York, N. Y., rugpj. 26 d. — Pacho cenzura pripažino nepraleistinais tulus čekų socialistų laikraščio "Obrana" numerius ir su laikė krasoje.

Kiek laiko atgal krasa sulaukė Chicago čekų laikraštį "Itolos Naroda". Kiek ankščiau krasa atsisakė siuntinėti angly soc. laikraščius "St. Louis Labor", "The Social Revolution", "The Melting Day" ir kitus.

Sako, socialistai nori, kad jų spaudą valdžia "baderiuotų".

IS DARBO LAUKO.

STREIKAI IR ŠPIEGŲ AGITACIJA.

Washington, D. C. rugpj. 25 d. — Iš visos šalies pranešama apie nesiliaujančius streikus ir nedorą Vokietijos špiegų agitaciją trukdime šios šalies pramonės ir rengimosi prie karės.

Taip, New Yorke ir apilinkėse, ačiu nesvariai provokatorių agi-

tacijai susireikavo visi laivų statymo mašinistai ir kalviai, skaičiuje apie 700 darbininkų.

Streikieriai užreikė, kad jeigu jiems nebus mokama po \$4.50 į dieną—jie sukels generalį laivų statytojų streiką visoje Amerikoje.

Kansas City dirbtuvėse, kur dirbama tulos laivų dalys, susireikavo 500 darbininkų. Į šį streiką, kad greičiau sutalkinti samdytojus su samdininkais, įsimaišė valdžia.

Seattle, Wash. laivų statymo darbininkai, skaičiuje 14,000 žmonių susitaikė su samdytojais ir ten streiko nebus. Darbininkų unijos valdya praneša, kad jų unija turi pakankamai pinigų užlaikymui visų savo narių laike streiko kad ir per 2 metus.

Sinox Falls, S. D. valdžia suareštavo 15 nužiurėtų Vokietijos špiegų, gyvenusių miestelyje Tripp, Butchinson paviete, South Dakotos valstijoje. Jie varė bjaurią agitaciją prieš šios šalies valdžią ir kurstė darbininkus.

Suareštuotieji tapo nuvežti į Yankton, S. D. ir priduoti federaliniam komisoriui E. F. White, kuris juos paliausavo, kuomet kiekvienas užsistatė po \$5,000.00 kaucijos.

Areštuotieji pasivadino socialistais, bet manoma, kad jie yra tikri špiegai.

Spokane, Wash. centralinė darbininkų organizacija pagrąsino generališku streiku, jeigu valdžia nepašiuosus iš kalėjimo 27 I. W. W. organizacijos narių, kurie tapo areštuoti už kurstimą prie streiko farmų, kasyklų ir fabriky darbininkų.

I. W. W. nariai paskelbė, kad nuo pirmos dienos rugsėjo ir taip jie pradės streiką, nors valdžia juos ir suareštavo.

Birmingham Ala. angliakasiai, skaičiuje 25,000 žmonių, padavė samdytojams savo reikalavimus, o jeigu reikalavimui nebus išpildyti—apskelbs generalį streiką. Darbo departamento sekretorius išvažiavo į Birmingham, kad ten nedaleidus angliakasių streiko.

Angliakasiai visoje Amerikoje organizuojasi ir rengiasi prie streikų.

Vėliausios telegramos iš Washingtono praneša, kad laivų kompanijos ir dabininkų atstovai padarė garbingą taiką: sekamus streikus išriš kompanijos, darbininkų ir visuomenės atstovai. Nuo visuomenės prez. Wilsonas paskyrė p. V. E. Macy: Tokiu budu manoma išrišti streikų nesusipratimai ir kitose darbo įstaidose. Darbininkų atstovą paskirs Gompersas.

SAKO, STREIKAS NEIVYKS.

Spokane, Wash., rugpj. 26 d. — Tapo suareštuotas James Rowan, I. W. W. distriktinis sekretorius, kuris paliepė išeiti į streiką keturių valstijų darbininkams: Washington, Oregon, Montana ir Idaho. Taipgi tapo suareštuota daugybė I. W. W. agitatorių.

Dentler iš Portlando praneša, kad malšinimui streikierių yra paskirta 50,000 kareivių. Kiekvienas darbininkų pasikėsimas streikuoti yra apstabdomas. Manoma, generalis streikas tose keturiose valstijose negalės įvykti.

VISUR AIDOBLISTAI.

Phoenix, Ariz. gubernatorius Campbell apreiskė, kad deportavimas 1200 kalnakasių iš Bisbe buvo būtina reikalinga. Aidoblistų veikimą gubernatorių vadina maisto kėlimu.

Boise, Ada. policijos šerifas prisakė policijai atydziai sekti I. W. W. narių veikimą ir areštuoti juos be pasigailėjimo, jeigu kur bus susekta provokiška aidoblistų agitacija.

San Francisco gatvekarių darbininkų streike veikia ir aidoblistai. Numesdami nuo gatvekarių jie sunkiai sužeidė du streiklauius-motormanus.

STATO DIRBTUVES.

Harrison, N. J., rugpj. 23 d. — General Electric Co. nupirko didelį plečių žemės palei Cross gatvę ir pradeda budavot naują dirbtuvę: 70 pėdų augščio, 250

pėdų ilgio ir 150 pėdų pločio. Atsieis \$60,000.

Henry R. Worthington Pump Co., kuri dirba Suvienytų Valstijų valdžios darbus, dirina savo dirbtuves. Taipgi budavoja 2 naujas dvejom lubom dirbtuves. Viena 150X200, kita 250X400 pėdų. Atsieis apie \$200,000.

Šioje darbavietėje dirba daug lietuvių. Danguisia uždriba molderiai.

Reporteris.

AMERIKOS DARBININKAI JUDA.

Laik pereitos savaitės daugelyje vietų darbininkai iškovojo algų pakėlimą bei kitokius darbo sąlygų pagerinimus.

Taip: 2000 Santa Fe geležinkelio darbininkų Colorados valstijoje iškovojo pakėlimą algos 10 nuosimčių, kurie bus mokami nuo ateinančio gruodžio mėnesio. Baltimorėje mielių darytojų unija iškovojo papildinimą mokesties \$15,000 per metus.

Wisconsinio valstijos industrialė komisija uždraudė kapitalistams eksploatuoti moteris skalbyklose ir kitose dirbtuvėse nakties laiku. Prie naktinių darbų dirbs tik vyrai.

Californijos industrialė komisija išleido įstatymą kuriame grąsinama bausme tiems samdytojams, kurie mokės savo prekybos įstaigų tarnautojoms mažiau negu \$10.00 savaitėje.

Portland, Oregon. gatvekarių motormanai ir konduktoriai sutvėrė uniją ir iškovojo trumpesnes darbo valandas.

Norwich, Conn. tepliariai nuo 1 d. rugsėjo gaus po \$19.00 savaitėje. Pirmiaus gaudavo tik \$17.00.

Winnipeg, Conn. dailydės baigia iškovoti 40c į valandą.

Montana valstijos kasyklų darbininkai iškovojo algos pakėlimą ir organizuoja visą eilę kooperatyviškų krautuvų.

San Francisco baigia derybas su savo bosais barzdaskučiai ir bučeriai.

STREIKAS TĖSIASI.

Washington, Del., rugpj. 27 d. — Nuo 21 d. rugpjūčio čia susireikavo virš tukstančio darbininkų, dirbančių prie laivų statymo. Staigiai streikai išsiskaidė tuli motyvuoja Vokietijos propagandistų agitacija. Darbininkai ir kompanija per išrinktus tam tikrus komitetus tariasi apie naujas sąlygas. Streikas tęsiasi.

IS VISUR.

Naujoji Rusijos valdžia nedavė balsavimo teisės buvusiai caro šalkai—įvairiems judaistiniškiems kunigaikščiams. Dabar tie kunigaikščiai, jų pačios ir dukteris protestuoja prieš naująją valdžią už tokį "žiaurių teisų varžymą." Sakoma, kad ir poselienikais—caras taipgi užtaria kunigaikščius, girdi, tegul ir jie dalyvauja įsteigiamame susirinkime.

Meksikos suirutės buvo prie lygi to, kad tarpe Meksikos ir Suvienytų Amerikos Valstijos buvo visiskai pertraukta krasos komunikacija. Pabaigoje šio mėnesio tapo atnaujinta susisėimai krasa tarpe Meksikos ir Suvienytų Valstijų.

Londono gyventojai atjaucia karę. Žymiai pabrango visi valgomieji produktai ir drabužiai. Svetimšalių organizacijose judėjimas dėl ėmimo kariumenėm. Dauguma lietuvių jau atsisveikino su savo šeimynomis ir pastojų Anglijos armijon. Tuli lietuviai važiuoja tarnaut į Rusiją, mat ten tikisi pastoti į Lietuviską armiją ir kovot prieš vokiečius drauge su visais sąjungininkais, mat Anglijos valdžia nepavelina tvert savo armijos nė lenkams nė lietuviams.

Centralės valstybės leido Lenkijos gyventojams įsisteigti savo teismus. Rugsėjo 1 d. 1917 m. Lenkijos administracija įteikė apdirbtą planą justicijos ministerijai dėl galutinio priėmimo

|| Kazokų susivaižinimas Petrograde išsireiškė prieš ukrainiečių atskirymą nuo Rusijos valstybės. Kazokai išsireiškė už laikiną Rusijos valdžią, betgi ir sau pareikalavo platesnės autonomijos. Rusijos valstybinėje dūmoje, kazokų susivaižinimo delegatų nuomonė, turėtų būti atstovai nuo visų esančių po Rusijos globa tautų.

|| Airijoje 1911 m. buvo 4,320, 219 gyventojų. Bėgę 50 metų iš Airijos emigravo svetur 1,408, 327 žmonės.

Airija padalyta į 4 provincijas bei antvyskupijas: Armagh, Dublin, Cachel ir Tara. Kiekviena antvyskupija turi po 4 ir po 9 vyskupystes. Iš viso Airijoje yra 18 vyskupystės.

|| Senas, 77m., kardinolas Logue vyskupauja Armaghe. Jis valdo net 9 vyskupijas.

Antvyskupija Armagh turi 55 parapijas, begalės bažnytinų įstaigų, ten yra 140,626 katalikų, 190 kunigų zokonių ir apie 270 tikrų zokonių. Yra daugybė klostorių ir tam panašių įstaigų.

Kaip matome, Airija yra tikras katalikiškų kunigų rojus.

|| Didž. Brit. mieste Anchin-leck yra nemažai lietuvių. Vertinas Anglijos valdžios kariuomenės emimas juos priverė organizuotis. Didžiama išvažiavoja Rusijon.

|| Suomų social-demokratų konferencija tęsėsi Helsinkiuose 8 dienas. Priimta ta rezoliucija, kur priimama Cimervaldo konferencijai.

Suomijos soc.-dem. ten nubalsavo visiškai atsisakyti nuo Rusijos ir sutverti nepriklausoma Suomijos respublika.

|| Vidurinė uokės mokykla iš Datnavos perkelta Bogorodskan, Tulos gub., pasekmingai egzistuoja. Nemažai lietuvių moksleivių stoja ton mokyklon ir dabar. Ir Rusijoje ši mokykla žadama sulietuvinti.

|| Rusijos social-demokratų partija lygi šiol buvo pasidalinusi į 4 dalis—mensėviki, bolševikai ir kiti. Dabar visos pusės taršėsi ir šaukia susivaižinimą, kad kaip nors susivienijus.

|| Maskvos Lietuvių Komiteto. Treminiams šelpiti mokyklose darbuojasi 22 lietuvių mokytojai bei mokytojos. Pedagogai pareikalavo pakėlimo algų ir apskelbė streiką.

|| Petrograde atsibuvo baltgudžių socialistų gromados konferencija. Tarp kit ko išsireiškė už principą, kad kiekviena tauta turėtų valią pati valdyties. Taipgi nutarta dėti visas pastangas, kad baltgudžiai kareiviai nestotų į lenkų nei į lietuvių pulkus.

|| Tapo paleista senoji Petrapilio miesto дума. Padaryta visų darbų ir finansinė revizija. Nauja дума išrinkta met iš 200 narių, kuriom įneina daugiausia darbininkų ir šiaip visuomenės veikėjų.

|| Čechų laikraščiai praneša, kad Austrijos valdžia iš bažnytinų varpų pradėjo daryti kanuoles.

|| Minske kleikalai varė neišpasakytą agitaciją, kad laisvų pažiūrų žmonės nepatektų į Seimą. Net iš Voronežo kunigai parsikvietė 18 moksleivių—ateitininkų, kurie agitavo už kunigų išrinkimą į Seimą.

Tokia agitacija ėjo ir Charkove, bet susipratusieji žmonės jamato, kas jų reikalus nuosirdžiau gina. Taigi kunigų agitacija jau nedavė tokių vaisių, kokių jie norėjo.

|| Švedijos, kaip neutralės šalies gyventojai nemylė pragyvenimo brangumo. Gyventojai protestuoja prieš biznierių spekuliacijos ir reikalauja, kad valdžia nustatytų kainas valgomųjų produktų. Keli tukstančiai fabriky darbininkų Stockholme padavė savo samdytojams rei-

kalavimus algų pakėlimo, antraip grąšina streiku.

|| Vokietijos oficerai, kaip tik užima svetimos valstybės miestą, pirmiausia išgrobia muzėjus ir archyvus. Visokias kolekcijas ir senovės liekanas siunčia Vokietijon. Jeigu vokiečiams prisieina bėgt atgal, — jie viską naikina ugnimis.

Telegramos iš Paryžiaus praneša, kad vokiečiai sudegino puikią francūzų katedrą mieste St. Quenton.

|| Kopenhagene gauta žinios iš Petrogrado, kad įmetasai į kalėjimą caro ministeris Stürmeris sunkiai susirgo. Nežiurint to, dabartinė valdžia nepaliuosuoja buvusio reacionieriaus.

|| Vokietijos reichstage pakeltas klausimas, ar dar ilgai šert Vokietijos gyventojus duona, kuri susideda iš vilkvių, kaštonų, gilių, medžių žievės, bulvių lupynų ir iš ketvirtos dalis miltų. Kitokios duonos Vokietijoje nėra.

|| Kopenhagene išsiplatino žinios kad, aplankiusis Ameriką vokiečių submarinas "Deutschland" yra ne Anglijoje, bet Vokietijoje. Pasakojama, kad šis prekybinis perdirbtas į karišką ir bus pasiųstas į Pacifiko vandenyną. Taipgi sakoma, kad dabar Vokietija turinti apie 300 submarinų.

Kad ir daugiau submarinų Vokietija turėtų, bet tas ją neišgelbės nuo prapulties, kurią ji ant savęs užsitraukė.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Neišmintingi cenzoriai.—Rugpjūčio 12 d. įvyko D. L. K. G. draugijos susirinkimas. Ši draugija turi apie 300 narių, pasistačiusi nuosavią salę ir gana uoliai darbuojasi. Tik yra viena yda, kuri pačią iš nekompetentiškumo dabartinės valdybos.

Šiame susirinkime tapo nubalsuota viena ypata už rašinėjamą korespondenciją ir "Lietuvą", nors patys "cenzoriai" korespondencijas pripažino teisingomis, bet, girdi, kam rašo. Nors visiškai nepatirta ar pseudonimas priklauso apkaltinti ypatai, bet suspendavo balsą ant šių mėnesių ir baigta.

I susirinkimus kartais ateina su itarusi dalis narių ir skandalina. Pirmininkas skandalistai duoda kalbėt kol skandalistai nori, o rimtų žmonių balsą atima.

Dalis narių susimislino užrašyt korespondentams rašinėjamą korespondenciją į laikraščius. Viešai perskaitė korespondenciją iš "V. L." ir nors ten jokios netiesybės nebuvo, bet p. P. nutarė nubaust už rašinėjamą. Mat "socialistai" gaivalai visuomet myli žuvalt drumstam vandenyje.

Nesmagu yra, kad visuomenė turi juokties iš tokio D. L. K. G. draugijos valdybos nerimtumo. Žmonės, kurie myli viešuma turi visuomet norėti, kad laikraščiuose būtų rašoma kaip apie geras, taip ir apie blogas organizacijos puses. Nes tik bešališka kritika auklėja rimtą žmonijos pasauliovalgą.

Mūsų draugijos valdyba savo pirmųjų narių nemoka tinkamai pildyti, bet mūsų draugijai reikia valdybos, reikia geros valdybos.

Rimtesni nariai apie tai turėtų pagalvoti. Juk megalima leisti, kad netinkanti valdyba ir saujalė paklydusių varkoje narių kompromituotų mūsų organizaciją.

Narys.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Čionykščiai lietuviai.—Clevelandas yra tai vienu iš senesniųjų lietuviškųjų kolonijų, kurioje lietuvių priskaitoma iki 10,000. Kolonija nors sena, bet pasigyrė labai kuomi negali, nes apart įvairių draugijų vietiniai lietuviai daugiau nieko neturi; nei mokyklėlės, nei naziausios saliuokės, draugijų susirinkimams, už-

dosi, o vieton skaitymo laikra-

—Hodge in Spokane Spokesman-Review.

SVEČIAS.

Pargrįžantiems iš vakacijų su visa dyklaiko amunicija, vėl vaizdinasi jų užsiėmimų Chaosas didmiesčiuose.

kuriuos vokiečiams ir serbams sumoka didesles kruvas pinigų. Žodžiu sakant, Cleveland'o lietuvių kolonija yra apsilėidus.

Prisiminus įvairios rūšies draugijas ir draugijėles, negalima nepaminti, kad ir tos skursta, sulyg priežadžio, "kaip žalia nedege", nes nėra vadovų, nėra veikėjų, o be jų, suprantama, draugijų sveikata, paprastai, buvo silpna.

Dar kartą prisiminus apie draugijas, visą kreditą reikia atiduoti Clevelando Lietuvių Teatrališkam Choru, prie kurio susisipietęs visas gabesnis jaunimas. Šis Choras, turi narių suvirš 100, kurių tarpe yra apie 35 mergaitės. Giedoriai turi gerus ir tinkamus balsus, kuriais gėrisi kiekvienas, turintis supratimą apie dainos grožę. C. L. T. Ch. pripažino talentą p. Yčas, kun. J. Žilius ir kiti svečiai, kurie girdėjo jo dainas. Dabar šis Choras rengia milžinišką koncertą, kurs atsisbus 3 d. Rugsėjo, šių metų. Voarverts salėje, prie 55 gatvės. Reikia tikėtis, kad Choras turės geras pasekmes, nes publika visuomet skaitlingai renkasi į jo suruostus vakarus, arba į tuos vakarus, kuriuose šis Choras dalyvauja. Ir verta, kad clevelandiečiai šitą chorą, kaip dailės draugiję, remtų, nes tai puikiai iš jų dvasios turtas.

Clevelando Lietuvis.

IŠ KENOSHA, WIS.

Lietuviai Amerikos armijoje.—Pastaruoju laiku Suviennyų Valstijų armijon šie lietuviai pastojos savanoriais: Jonas Pulokas, Kazys Draugienis, M. Vitkus, Jonas Giedraitis ir daug kitų, kurių pa rdžių nesužinojau.

Pašaukimu valdzios pastojos į Amerikos kariuomenę šie lietuviai: Antanas Kuzma, Teodoras Dubris, Juozas Kasputis, Kazys Stankus, Juozas Vaitekaitis, Povylas Kulešis, Aleksandras Katiniauskis, Stasys Ralius, M. Mačiulis, Izidorius Bakutis, Bronislovas Mickevičia, Juozas Dingelis, Vaitelis ir kiti. L.

IŠ HARRISON, N. Y.

Dugnė tamsybės.—Šis miestas tirštai a gyventas lietuviams. Yra gana pasiturinčių žmonių. Visuomeniškas veikimas čia "nemadod", nes dauguma lietuvių liuosą nuo darbo laiką praleidžia ant niekų.

Kadangi dabar darbai neblogoi čia tat žmonės gali geriau pragyventi. Bet dorai gyventi moka tik daugiau susipratę žmonės. Yra daugybė lietuvių šeimynų, kur dora visiškai paminta: vyrai girtuokliauja, o moterės bėgioja ir "boby magazyną" dazo sau veidus, nepadoriai rėkės, draugijų susirinkimams, už-

IŠ INKERMANN, PA.

Lietuvių išvažiavimai ir nauda iš jų.—Inkerman kaimelis guli tarpe dviejų didelių lietuviškų kolonijų. Wilkes Barre ir Pittstono.

čią—jos leidžia "liežuvinę gazetą".

Vyrai turėtų susivaldyti, turėtų taisyti šeimynišką gyvenimą. Motinos taipgi tur pagalbėti, į ką jos išauklės savo kūdikius taip elgdamosios?

Girtybės vaisius.—Rugpjūčio 18 d. Kaz. Mochus pragėręs visus pinigus vėl ėjo į saliuoną, bet ten tokių nelaidžių, kurie jau neturi pinigų. Mochus paskutiniū laiku nedirbo, tik po smulkios trankės. Jis pragerdavo pinigų, o namie jo vaikas sunkiai sirgo ir šeimyna vargo.

Pati emė ji atkalbinėti nuo girtuokliavimo ir eiti prie doro gyvenimo. Jis supyko ant pačios, sugriebė ją už plaukų ir nežmoniškai apdaužė. Atbėgusis policistas pašaukė daktarišką pagalbą. Nelaiminga moteriškė tapo nuvežta į ligonbutį. Sako, girtuoklis ją sulaužė kaulus ir moteriškė turės ilgai sirgti.

Razbaininką—vyrą policija paėmė į kalėjimą ir už jokių kaucijų nepaleidžia. Visi dabar turi pagalvoti, kad smulkė yra prapulties piršlys.

Naujas Skaitytojas.

IŠ MIDDLEPORT, PA.

Nelaimė.—Rugpj. 16 ir 17 naktį, Navigation Co., kasyklos No. 11, arti Coaldale miestelio, tris lietuviai: J. Petrauskas, B. Petrauskas ir Uncevičius dujų eksplozijos taip tapo apdeginti, kad J. Petrauskas ligonbutyje mirė tuojau, o už kelių dienų mirg ir B. Petrauskas. Gi rugpj. 17 d. ir Uncevičius tapo palaidotas.—Visų lietuvių išsi New Phila-jos lietuvių kapinėse. Jie mirė nežinodami, ar tyčia nepasakė, kokiū būdu įvyko eksplozija. Kadangi pirmo darbo jie neturėjo lempų, bet elektrikos šviesas, todėl spėjama, kad degdami pypkę, uždegė ir dujas.

IŠ NEW PHILADELPHIA, PA.

"Šunų cholera".—Rugpj. 16 d. čia atsilankė 2 vyrai iš Horrisburgo. Jie apskundė skvajerni P. Narjauksui, visus tuos, kurie neturi šios šalies pilietiškių popierių, o laiko šunis. Iš Čumbola žmonės irgi čia buvo teisiami. Nuo kožno nepilietiško atimta po \$33.00 už 1 šunį. Tai skaudų baismė. Iš lietuvių bausmės mokojo: J. Savickas, J. Rastauskas (iš New Phila.) ir A. Girblauskas (iš Čumbola). Madokejo ir daugiau lietuvių tas bausmes. Tų 2-ųjų vyrų atsilankymą žmonės vadina "Šunų Cholera". Nes po šitam atsilankymui šuns dingio iš gatvių, kai kamparas. Piliečiai turi laikyti šunis prižiūrimais—taip tie du vyrai pasakė. K.

IŠ INKERMANN, PA.

Lietuvių išvažiavimai ir nauda iš jų.—Inkerman kaimelis guli tarpe dviejų didelių lietuviškų kolonijų. Wilkes Barre ir Pittstono.

nes visas pelnas skiriamas nukentėjusiems nuo karės.

Toliaus per p. J. V. Baltrukonį buvo įnešta parengti lietuvišką-anglišką koncertą, sutaisant platų programą. Įnešimas tapo draugijų atstovais patvirtintas ir į komitetą sutaisimui programo tapo išrinkta šie žmonės: J. V. Baltrukonis, A. P. Milinavičius, J. Baurusaitis. Čionai vertėtu visiems Kearnes ir Harriso lietuviams atkreipti atydą į šį užmąnyką; kad mes šitą tikslą atsieltume tai išties atsižymėtume tarpe svetintaučių praklinių pasidarbavimu, nes čionai tikimasi užkviest garsiausius angliškus dainininkus, kalbėtojus, muzikantus ir kit. Taipogi—gal būtų gerai ir Lietuviškas nors trumpas geras veikalelis perstatyti scenoje, pritaikant prie to vakaro, užkviect garsiausius solistus, dainininkus ir vietinius choros. Kalbėtojas angli kalboje trumpai paaiškintu lietuvių istoriją, dabartinį padėjimą ir lietuvių troškimus. Taip pat ir lietuviškai. Išgarsint angliškai kuo plačiau, ir lietuviškai, vietoje ir apilinkėse iš anksto, kad but galima geriau prisiruosti.

Kadangi Suviennytos Organizacijos turėjo visokių parengimų: fėrus, balius, piknikus, tag day ir t.t., ir daug surinkta ir pasiūsta nukentėjusiems nuo karės mūsų broliams lietuviams, tai jau daugiau negalima tikėtis gauti leidimą rinkti aukas gavėse ar šiaip iš svetintaučių. Tam tikslui vertėtų įvykdyti šiaip užmanymas, nes čionai gera proga mums lietuviams pasirodyti svetintaučių akyse savo išsilavinimu, ir tautišką susipratimu. Kad šitą atsieltume, tai geriau pasirodytume negu rengdami balių, pikniką ar fėrus.

Ponas Atkočaitis paaiškino, kad kaip šitos Suviennytos Organizacijos susitvėrė, tai visų draugijų atstovai nutarė laikyties vienybės ir dirbt naudai Lietuvos, naudai nukentėjusių nuo karės iki to reikalaus mūsų tėvynės Lietuva. Ir per praitą susirinkimą buvo tas patvirtinta: dirbti labo Lietuvo—mūsų tėvynės.

Pageidaujama, kad visos Organizacijos bei klubai ar kuopos prisidėtų prie bendro darbo, ir tos, kurios dar neišrinko savo atstovų. Kitos užkvietimo laiškus atmetė. Tas parodo, kad jos nieko nenori veikti naudai Lietuvos. Čionai nėra jokių partijų ir susirinkimuose nėra minima jokios partijos, tas ir veikimą daro psekmingu.

Kitas susirinkimas atsibuvo Rugpjūčio 28 d. 1917 m.

J. V. Baltrukonis,

Suv. Org. Korespondentas.

Zinios Zinėles.

Los Angeles, Cal.

—Paskutiniu laiku šio miesto lietuviai visiškai nesiinteresuoja visuomeninių lietuvių gyvenimu. Siek tiek įdomesnius susirinkimus laiko S.L.A. kuopa, —ten dar kartais pakalbama ir apie Lietuvos reikalus. L.S.S. kuopa jau baigia nykti. Pasiilksminimo klubas vasaros metu taipgi apmirė.

Mahanoy City, Pa.

—Juozas Linkus užsiniuodijo kokiais tai nuodais ir tapo nugabentas ligonbutin.

Allenton, Pa.

—Besimaudydamas nuskendo upėje Antanas Butvila, gerai žinomas šios apilinkės gyventojams kaip doras žmogus.

St. Louis, Mo.

—Rugsėjo 2 ir 3 d. čionykščiai lietuviai rengia bazarą. Tame darbe vadovaujancią rolę lošia šv. Juozapa parapija.

Bayonne, N. J.

—Rugpj. 6 d. L.S.S. 36 kp. išsireiškė prieš "ALDT." ir nutarė išnešt papeikimo rezoliuciją "Naujienuoms."

Sioux City, Iowa.

—Čia susierzino kunigas Cibulskis su savo parapijonais. Nesutikimai nuėjo net į angly spaudą.

So. Manchester, Conn.

—Važiujant į darbą 13 metų vaikui Galbogučiui, lipant iš gatvekario, gatvekaris tapo sutin-tes abidvi kojos. Kuomet konduktorius klausė, kur jo tėvas gyvena, vaikas reikalavo, kad jį vežtų į ligonbutį ir sakė: "neklau kur tėvas, bet atiduok mano kojas."

Nelaimingas nugabentas ligonbutin.

New York, N. Y.

—New Yorke gruodžio mėnesyje įvyks aliantų bazaras, kurio rengime dalyvauja ir lietuviai. Brooklynio ir apilinkės lietuvių lietuvių skyriaus pirmininku išrinko p. J. Sirvydą, pagalbininku p. Ambraziejų; sekretoriais K. Paulionį ir K. S. Karpavičių. Komitetas išrinktas iš 10 narių. Tautininkai ir klerikai susitaikė bendrame darbe. Socialistai nemėmė nei balso.

Cleveland, Ohio.

—Clevelando Lietuvių Teatrališko Choro draugija stato didelį ir labai rupestingai surengtą koncertą nedėlioje, rugsėjo 2 d. 5 v. p. p. "Kermania Voarverts" salėje, 1610 E. 55th St.

Laukiama labai daug publikos. Bilietų kaino nuo 35 iki 75 centų.

Hartford, Ct.

—Čia lietuviai suorganizavo didelę kooperatyvę krautuvę ir užlaikydami geras prekes bei ne-lupdami didelių pelnų greitai laiku patraukė savo simpatijų daug lietuvių. Kooperacija ketina ką nors pradėti veikti ir kultūros dirvoje.

Cleveland, Ohio.

—Rugpjūčio 19 d. įvyko Clevelando ir Detroito vycių susivaižinimas. Nieko ypatingo nutarta

Philadelphia, Pa.

—Čia tapo nužudytas elektros kedėj Povilas Maivunas už žmogžudystę.

Baltimore, M.D.

—Pastojos Amerikos kariuomenės liuosanoriais šie lietuviai: J. Rašimas, A. Žiginskas, K. Uli-onis, J. Astrauskas, J. Černius, S. Žekas ir P. Krakauskas. —Per girtybę nusišovė 2 lietuviai P. Akelaitis ir J. Rašymas, kuris buvo pastojęs į kariuomenę.

—Rugsėjo 1 d. čia susitvėrė šv. Kazimiero Karalaicio draugija iš 16 narių. Draugija ketina rupintis žmonių kuno ir dvasios reikalais.

Kewanee, Ill.

—Tris metai tam atgal čia gyvavo tik dvi lietuvių draugijos šv. Antano ir Ukėsų Klubas. Dabar gi yra S.L.A. kuopa, Vyčių kuopa, L.S.S. kuopa: LLDL kuopa, Brolių Lietuvių Draugystė, S.L.R.-K.A. kuopa:

Lietuvių susipratimas ypač paskutiniu laiku pakilo.

Spring Valley, Ill.

—Lietuvis advokatas Petras Lastauskas savanoriu pastojos į Amerikos armiją ir pabuvęs Fort Sheridan gavo antro leitenanto činą. Už savaitės laiko p. Lastauskas važiuoja Francijon.

Lastausko ofisą užėmė kitas jaunas lietuvis advokatas Vincas Vienbiskis.

Okron, Ohio.

—Siame mieste gyvena apie 2,000 lietuvių. Tarpe jų yra gerai pasiturinčių žmonių, mat čia nėra karčiamų, tat nėra kur pinigų praleisti. Čia sunku gaut kambarius, ir naujai atvažiavusieji del tos priežasties dažnai turi apieisti šį naują miestą.

Bridgeport, Conn.

—Centralinio Komiteto skyrius pradėjo energingai darbuotis. Rugpjūčio 8 d. laikė mėnesinį susirinkimą, kuriame tapo išdirbti planai, kokiū būdu but galima surinkti daugiau au-

ky badanturiems Lietuvos žmonėms.

Apžvalga.

"Šnipijada."—Visų Amerikos lietuvių laikraščio editorialuose ir apžvalgose, o taipgi ir įvairių kolonijų korespondentų straipsniuose kalbama apie šnipus—lietuvių pasidavėlius svetimos valdžios ir už pinigų parduodančius Lietuvos laisvę.

Paskelbtas "Tėvynėje" p. K. Šliupo laiškas daugiau aptemdė negu nušvietė lietuviškąją Amerikos padangę. Minios su neuziti-kėjimu žvairuoja į kiekvieną lietu-vį inteligentą ir abejoja: ar tik jįrai ne šnipas?

Yra nenuseklu smerkti žmogų tik dėl to, kad jis budamas lietu-viu yra kokios nors šalies poli-tišku arba komercijiniu "šnipu". Tokius žmones užlaiko kiekviena valstybė ir be jų neapsieina. Bet jeigu žmogus veidmainiaudamas prieš lietuvių visuomenines organi-zacijas, kesinasi pakenkti išgamie savyvaldos amžiams nukamotiems ir trokšantiems savyvaldos lietu-vių tautos žmonėms, tuomet, nežiu-rint, ar tas išdavikas būtų lietu-ysis, totorius, ar lenkas, išėjus aik-štėn jo bledingom aferom —jis turi but pasmerktas lietuvių visu-omenė, turi but prikalts prie gėdos stulpo ir jo arba jų priėjimas prie idealų—visuo-meninių, kovojančių už Lietuvos žmonių laisvę, organizacijų to-kiems pasidavėliams neturi buti daleistinas.

Tokią mintį išreiškia ir "Atei-tis." Jos No. 34-ame, pabaigoje p. M. straipsnio sakoma:

"Netikime vien tik tušties žo-džiams, be jokių faktų ir prirody-mų, kad jie pareitų ir iš kažin-kokių autoritetinių šaltinių ir iš kažin-kelių žmonių, nes pas mus, Amerikos lietuvių, yra patenmusi paprotys tarp "vadovų" ir "vado-vėlių", susipykus, ar šiaip nesu-tinkant kaltinti vienas kitą sun-kliausiose prasikaltimuose ir ne-švariausiose dalykuose. Tat, ir šioje "šnipijadoje" žiūrėkime, kad būtų tik kalti apkaltinti! kad nei vienas nekaltas mūsų pirm-ųjų žmonių nebutų apkaltintas, nes jų ir taip neperdaug mes turime! Žiūrėkime taipogi, kad iš šios suirutės nesinaudotų kokios tam-sios žmogystos, kurioms rūpi drus-ti lietuvių viešieji reikalai ir pas-kui sukompromituoti lietuvius to-kioje svarbioje valandoje prieš svetintaučius."

Gi "Keleivis" No. 34-ame, tal-pindamas korespondenciją iš Bro-oklyno, bando įtarti "šnipijadoje" p. A. Rimką ir meta intarimo dė-mę ant tų visuomenės veikėjų, kuriuos "Lietuvos laisvės parla-vėjas", ir S. L. kuopos pirminin-kas New York, P-nas, kvietė važiuoti į Rusiją.

Jeigu Anglijos valdžios "šni-pas" P-nas porą dienų pašvystų rašymui pakvietimui—laikų siuly-damas įvairias propozicijas, tai tuliems pasirodytų, kad visi ga-vusieji laiškus yra šnipai.

Šiuom reikadu dar prisieis kal-bėti, nes paskalčiai turi but su-rasti ir pasmerkti.

Vadovai neleidžia prie vieny-bės. — Visų partijų lietuvių trok-šta vienybės, ydant visa lietuvių visuomenė susivienijusi į vieną kuną bendrai kovotų už savo ir savo tėvynės laisvės reikalus, ydant daleiskus laimingo gyven-i-mo savo tėvynėje.

Šis dalykas jau senai paaiškėjo. Apie jį iš tikros širdies kalba ir rašo didžiausius mūsų visuomenės sluogsnis — žmonės darbininkai.

Jie visi trokšta vienybės. Apie vienybės armdą kalba, ra-šo ir kitus kaltina mūsų partijų vadovai ir neleidžia prie vieny-bės savųjų minių.

Daugiausia vienybės armdą atsižymi kunigai ir socialistai.

Socialistų vadai dažnai atsisako dalyvauti bendrame mūsų tautos darbe ir prie jo neprileidžia tų minių, kurias ji prie savęs pa-traukia.

Kunigai begėdiškiausiais budais išnaudoja savo atgyvenusiai poli-tikai tamsiausias mūsų visuome-nės minias, auklėja jose klerika-liskai-katalikišką fanatizmą ir pa-čią savo minių narių stengiasi vi-siškai neprileisti net prie šiaip lai-svėnių pažūrų žmonių, — vi-

suomet stengiasi, kad tamsios klerikalų minios neišvystų jokio šviesos spindulėlio.

Tokią politiką varo kunigai ir maža saujaalė pasidavusių jiems klaidų arba nenorintieji pro-tauti ir gyvenantieji savo bobu-čių persitikinimais klerikalų in-teligenčiai.

Jeigu pragaistingoms politi-koms klerikalai ir "socialistai" nenaudotų lietuvių, tat jų par-tijų bosų biznis visiškai nebutų pakilęs, bet jeigu jais pažebotos minios galėtų išvysti, kad lietu-vystė tose partijose yra ne ide-alias, bet oportunizmo įrankis, tuomet net jau sufanatizuotieji "katalikai" ir "cicilikai" atsivei-kintų su savo partijų vadovais, o statų tosa lietuvių partijosna, kurių augščiausiu idealu yra lietu-vystė, kurie su didžiausiu pa-sisventimu rupinasi badanjančiais savo broliais Europoje ir jų lai-svės, kurie spiečiasi į tokios Lie-tuvos Atstatymo bendroves, kur ant žmonių nebosaus kokie nors dvasiški "tėveliai", arba socialis-tiški "draugai". Tuomet lietuvių visuomenės nariai visi skaitytųsi tuom, kuom jie yra, sudarytų tvirtą jėgą ir būtų laisvais žr- nėmis.

Šiuom klausimu jau buvo daug kalbama ir rašoma. Šis klausimas nebus paliktas ant "Dievo apveizdos" kol demokratizuo-jamos lietuvių visuomenės minios apart begalinių nusiskundimų ne-taras savo paskutini žodį ir nepa-šalins savo dvasinius bostus, sa-vo demoralizuotojus.

Šį klausimą gvildena ir "V.L." No. 34-me savo teisingais išva-diojimais ji smerkia pragaistin-ga kunigų politiką. Tarp kit ko sako:

"Gerai perkračius visus mūsų vadovų darbus, visų darbų rezul-tatą sakome, kad tarp mūsų ame-rikiečių yra daugiau tokių kun, Viskontų. Mes negalime ką nors intarti, bet mes svarstome atsi-žvelgdami tik į trijų metų lau-sų darbo rezultatus. Ir nuo šio laikysime Lietuvos nedraugu kiekvieną tą inteligentą, kuris eis prieš lietuvių vienybę, kuris atsižvelgs į mažmozius, kuris jieškos priežasčių nesutikimams."

Kiekvienas žino, kad statymo darbas yra sunkus, kad norint ką pastatyti reikia laiko, reikia išnašumo. Griovimo darbas yra lengvas. Ką dešimtis su vargu pastato, tą vienas lengvai išgriau-ja. Taip ir mūsų visuomeniniame veikime. Kalbame, atome, or-ganizuojame, darome suvažiavi-mus. Bet kaip tik prisieina tar-ti galutinis žodis, tai tuoj kokia tati nematoma ranka viską išardo. Tuoj viena sriovė pradeda sakyti, kad tik ji viena sudaro visuome-nę, tuoj pradeda daleintis ant kitos sriovės gyvybės, gimsta pa-sikolijimai, vieni kitus vadina nedoreliais, nususeliais. (Tai gry-ni faktai). Buva ir taip, kad ne-baigę susirinkimo pabėga. Jei tas viskas yra, tai turi būti prieža-stis, delko taip daroma. Juk inteligentas va lavas, mylintis Lietuvą to nedarys."

Mes laukiam daugiau balsų iš visuomenės.

Visi darbininkai priešingi "A.L.D.T." — Netik rintai ginan-tieji lietuvių tautos darbininkų reikalus lietuvių tautininkų laik-raščiai, bet ir socialistiška "Ko-va" pasipiktino oportunistiškos įstaigos organizavimu, ir kiekvie-name savo numeryje smerkia p. Grigaičio ir mažos tuų kompa-nijos organizuojamą "tarybą".

Apart "Naujienų" ir tokio pat, kaip "N.", socializmo organo "Keleivio", tą "tarybą" netole-ruoja visi kiti laikraščiai. Taip, pasaulio pramoniečių organas "Darbininkų Balsas" 19-me No. apie tos "tarybos principus" taip išreiškia.

Tarptautinės darbininkų vieny-bės principai tai gražūs žodžiai, bet niko nepasakantys. Kaip kam patiks, juos taip kiekvienas aiškina.

Kuogretčiausias taikos princi-pas — be aneksijų ir kontribuci-jų—"D. B." pripažintų ką nors reiškančių, bet iš "tarybos" ma-tyti, kad ji to principo įvykinti negali.

Trečia "tarybos principa", kur kalbama apie laisvą demokratini-ą Lietuvą t. y. oportunistišką (ku-

riame slepi si daugiausia patai-kavimo) "principa" — "D. B." vadina prieštaraujančiu antram "tarybos principui".

Savo straisnį pasaulio pramo-niečių organas taip užbaigia:

"Iš visų pusių apžiūrėjus šitos Tarybos priimtas programas at-rodo girtu žmogaus darbu. Tie-...a, paviršutiniai žiūrint, jis skam-ba gražiai ir gali patraukti dides-les minos dabartinio neuzsigamė-dinimo laiku. Bet, ankščiau ar vėliau tie, kurie šito programo laikysis, pamatys, kad jie skau-džiai apsigavo".

Lietuviai karininkais.—Tiktai ka-gavome iš Petrogrado "Pirmojo organizuoto Rusų armijos Lietu-vių Karininkų Susivažiavimo posėdžių nutarimus ir medžiagą. Toje pat knygoje tilpė Rusų ar-mijos Lietuvių—Karininkų Sa-jungos Įstatai (laikinieji).

Lietuvių karininkų susivažiavi-mas tęsėsi 5 dienas nuo 25 iki 29 d. v. m. 1917 m. Jame daly-vavo 88 delegatai, atstovaujantis 16.000 lietuvių kareivių.

Nuolatinio susivažiavimo pre-zidiuman tapo išrinkta: Žemgu-lis, Natkevičius, Žilinskas, Byla ir Rasikas.

Centralinis Pildomasai Lietu-vių Karininkų Sąjungos komite-tas išrinktas iš šių žmonių: J. Byla, A. L. Žilinskas, J. Laurinai-tis, St. Miliauskas, Vl. Natke-vičius, Z. Jonynas, B. Rasikas, M. Sarpalius, J. Elisonas, Giedga-das, Pupkis. Kadangi dauguma šių žmonių dirba valdiškais dar-bais, tat nutarta prašyti, kad val-džia nuo tų darbų palisuosytų išrinktuosius į C. P. L. K. S. Ko-mitetą.

Kad išblakytieji Kaukazo, Ru-munų, Austrij ir kituose karės frontuose lietuvių kareiviai, ži-nodami, kaip tai yra sunku buti svetimų žmonių tarpe, neišpa-skytai nudžiugo išgirde, kad Rusi-joje atsirado ir lietuvių, kurie atkreipė domą į išblakytuosius atviesios karės frontuose tau-tiečius ir, kaip kad kitų tautų kari-ninkai, ėmė organizuoti savoi-sių ir savus pulkus, tai liudija lietuvių karininkų balsai iš visų karės frontų.

Del gyvenamosios politinės dienos ir Lietuvos politinės atei-ties Lietuvių Karininkų susiva-žiavimas vienbalsiai priėmė Ra-siko ir Silingo pagamintą rezol-liuciją, kur linkama Lietuvių Tautos Tarybai (Europoje) iš-tvermės sunkioj kovoj dėl Lie-tuvos Tėvynės laisvės; reikalau-jama, kad laikinąjį Rusijos val-ti-ataskytų į Lietuvos Valdo-mojo Komiteto pranešimą ir iš-reiškiama troškimas, kad visa et-nografinė Lietuva būtų sujun-gta į vieną kuną.

Kad Lietuvių Karininkų Sa-junga organizuojama prakliniais tikslais ir labai rimtai, tas ma-žai iš jos susivažiavimo nu-tarimų ir Pildomojo Komiteto pirmininko A. L. Žilinsko žodžio, pasakymo pirmąjį viešai ir laisvai organizuotą Rusų Armijos Lietu-vių Karininkų Susivažiavimą atidengiant. Ten tarp kit ko sa-koma:

"Draugai Karininkai! Petra-pio Karininkų Sąjungos Pildo-mojo Komiteto vardu nuošir-džiai sveikinu Jumis iš tolimų apakų ir iš įvairi Rusijos vie-ty atvykusius ir tvirtai tikiu, kad Jūs čionai atvedė vienas bendras visios mums noras Lietuvos ir josios darbo žmonių labui dar-buotis.

Mes Petrapliečiai kviesdami šį suvažiavimą manėme, jog da-bartinis momentas yra taip svar-bus, kad jokių būdu mes negali-mės jo tylois praleisti neištar-ti savo kolektyvio žodžio ir ne-paskelbė mūsų kolektyvės valios vienokiam ar kitokiam busimoj Lietuvos likimo nustatymui.

Tikėdamas, kad šitas mūsų su-važiavimas atneš daug naudos mūsų Tėvynėi Lietuvai, aš ne-galiu užmiršti, jog mes čionai susirinkti galėjome tik ačiū tiems liuosybės kovotojams, kurie savo galvas padėjo, kad despotiška ca-ro valdžia nuvertus. Todel drau-gai, atstojimui pagerbsime anų kovotojų atmintį.

Negaliu taipgi užmiršti ir tų lietuvių karininkų, kurie svetimų jų priversti buvo savo gyvybę už-svetimus jiems reikalus padėti ir

Kooperatyvis Lietuv Atstatymas.

1. Žvilgsnis į Lietuvos padė-jimą ir Amerikiečių Lietuvių vei-kimą.

Nuo penkių šimtų metų lietuvių tautos istorijoje nebuvo taip svar-baus momento, kaip kad dabarti-nis, kuomet Lietuvių tautos liki-mas yra padėtas ant svarstyklių. Didieji istoriški atsitikimai, kurie išnaujo rašo ne tik visos Europos, bet viso pasaulio istoriją, tarsi, gy-vu balsu mums šaukia: "Lietuvi, laikas bėga, kartu artinas tavo ateities nusprendimo valanda, ku-ris tu taip ilgai laukai."

Ir, žiūrint į mūsų lietuvių vei-kimą, kaip čia taip ir Europoje, žmogų šurpaliai perima, matant mūsų tautos nepasirengimą. Tei-sybė, šis tas pas mus veikiama, bet matyt, be jokio plano—ot taip sau, kas sau. Čia pakalbėsim bent apie keletą tokių veikimų. Vienas iš stipriausių dabartinių obalsių—tai "Grįžti į Lietuvą."

Bet ir šitas vienas obalsis sukelia daug klau-simų, kuriuos iki šiolei, dėja, ma-žai gvildenta. Žmogaus smegeny-se bus nemazai svarstymo, ko jis turi grįžti į Lietuvą ir ką jis ras tenai. Kils minčių ir įsamsų ko-va. Iš vienos pusės, jis atsivaiz-dins sau nudegintas Lietuvos vie-tas ir priešais jas pastatys ramų Amerikos gyvenimą su savaitine užmokestimi, su anginta ir pamoky-ta šeimyna. Kur geriau? Ir de-lei šito klausimo jis nemažai svi-ruos dēlei vaziavimui į tėvynę.

Is kitos vėl pusės iš Lietuvos išvežti įspūdžiai, prigintos šalies meilė, trauks jį aplieiti gilius ka-syklas. Bet ata šmėkla sunkaus praieito darbo Lietuvoje vėl pieš-jam sunkaus gyvenimo paveikslą.

Nėr abejonių, kad žmones pa-tiotingi, mylinti savo kraštą, neat-sižvelgs į jokių smkumus ir grįž. Gi žmonės, kurie giliai įleido šak-nis šioje šalyje, arba kurie prisilai-ko obalsio, kad "ten mano tėvynė, kur mano gyvenimas geresnis"—tie svyrus. Ar kad juos priversti grįžti Lietuvon, reik parodyti, kad prie tinkamos tvarkos ir Lietuvoje galima padaryti ne menkesnis pra-gyvenimas negu čia.

Taigi turėdami ir tai omenyje visų pirmiausiai privalome atkreipti domą į tai, kokiū būdu pagerinti ekonominę, medžiaginę Lietuvos gerovę po karėi. Čia vėl daug klausimų ir daug reikau išsų prieš akis stoja.

Grįžti į Lietuvą šaukia balsas, bet tenai nėra namo kur pernako-ti ir nuo lietuvis šeimyna priglau-sti. Jau sena lietuvių žegrute ne-ras vietos Lietuvos laukuose. Šė-klų papirkus iš perkupčių ir subė-rus suardyto žemė, ir mokestis galėsi teuzsimokėti, o uždarbio ma-žai kas galės likti. Gyvulių liks gal tik nepajėgimui. Berniukas ir mergaitė reikalaus tiek algos į menses, kiek pirm karės reikalavo iš mėsus.

Is kitos vėl pusės: gavus Lietuvai laisvę, busime patįs sau ponai; patįs galėsime savo reika-lais rūpintis; nemokėsim algų sve-tintaučiams uždėdinkams, bet sa-viems žmonėms; mūsų mokesčiai neis į svetimą šalį, bet liks namie mūsų šalies pagerimui: mūsų mokykloms, mūsų įstaigoms, mūsų pramonei, mūsų keliams taisyti ir t. t. Sakiau "mūsų mokesčiai". Bet mokesčių išnašumas priklauso nuo žmonių gerbuvių. Visų pir-miausia reik pasirūpinti; kad buti iš ko mokėti, neš nuo pliko nie-ko nepėsi. O kad po karės, pasi-traukus kariatjančioms viešpati-mės iš Lietuvos, mūsų šalis liks pusėtina pika, apie tai mažai kas abejoja.

Taigi pirmąjį pagelbai, pirmąjį pradžiai, naujos gospadorystės už-sidėjimui yra neatbutinai reikalin-ga pašalpinė pagelba. Neišvengia-mai bus reikalinga paskola iš sve-tur. Ir štai čia randasi šaknis di-

šitan suvažiaviman pertai neat-vyko, delto ir jį atmintį pager-bysime atstojimui.

Kadangi šio suvažiavimo nu-tarimai turės begalinę svarbą, aš kviečiu visus, draugai, labai at-sargiai ir objektyviai kiekvieną čia kiltanti klausimą svarstyti ir risti. Linkiu suvažiavimui kuog-

delio pavojaus lietuviams ir Lie-tuvai. Nes jeigu Lietuva bus už-plukdyta svetintaučių kapitalu, tai jie įgys tokią galybę Lietuvoje, kad lietuvių galy-gale bus ne kuom kitu, kaip tik randaunin-kais, darbininkais svetiniams ka-pitalams. Išeis lygiai taip; kad su-tuom žmogum, kuris užtraukia di-delį mortgečių ant savo namų. Moka mortgečiaus ratas, moka di-delį nuo jo procentą ir pagalios, negalėdamas nei vieno nei kito at-mokėti, nustoja ir namų ir to, ką buvo įmokėjęs.

Tokio padėjimo Lietuva pir-miausiai turi apsisaugoti. O čia su pagelba jai gali visų pirmiausia ateiti Amerikiečiai, kurie grįž Lie-tuvą su šokiais-tokiais kapitalais. Bet kad jų grįžimas būtų naudin-gas, kad jų pagelba būtų skalsi, reik kad visa tai būtų sutvarkyta, suorganizuota.

2—Kur lietuvių grįž?

Kaip tai padaryti, kad Ameri-kiečių grįžimas būtų suorganizuo-tas, kad jų piniginė parama būtų kuokalsiausiai Lietuvos gerovės pa-kėlimui?

Labai lengva!—atsakys man daugelis.—Viskas, ką turime pada-ryti—tai sutraukti kapitalus kru-von, vienon kokion didelėn orga-nizacijon, nes jeigu to nepadary-sim, jeigu mūsų kapitalai bus iš-barstyti—čia trupučukas, ten tru-pučukas—tai tas daug nesvers.

Labai gerai. Bet ar galima juos sutraukti kruvon, vienon kokion organizacijon,—pavyzdžiui, kad ir Lietuvos Atstatymo Bendrovėn? Man rodos, kad ne. Ir geriausia-me atsitikime į tokią organizaci-ją galima sutraukti tik nedidelę kapitalų dalis—tik pervirsis, tik tas, be ko žmonės tuom tarpu g li-apsieiti. Niekas neatiduos tokion organizacijon paskutinio savo cen-to; kiekvienas pasilikęs žymėnė sa-vo kapitalo dalį prie savęs; o jeigu dės į organizaciją tai tiktai tą dalį, be kurios jis apsieiti gali.

Vadinasi, pati didžiausia kapita-lų dalis pasiliks pas žmones. Jos negalima bus sutraukti kruvon steigimui centralinės bendrovės. Reikia surasti kitokių būdus, kad pasekmingai mobilizuoti ir šitą di-džiausią kapitalo dalį, kurią kiek-vienas vež su savim į Lietuvą.

Čia ir kyla keletas svarbių klau-simų; į kuriuos mes negalime žiu-rėti su užmerktais akimis. Vienas klausimas: Kur lietuvių va-žiuos? Antras klausimas: Ko-kiems reikalams jie visų pirmiau-siai bus palinkę savo pervežtus su savim pinigus panaudoti?

Mes neprivalome pamiršti, kad nežiūrint visų mūsų kalbų, agita-cijų ir t. t., žmonės panašiuose at-sitikimuose, kaip ir daugelyj kitų, elgiasi instinktyviai.

Taigi—kur lietuvių važiuos? Atsakymas yra tik vienas. Pir-miausiai ir daugiausiai važiuos ten, iš kur atvažiuo. Vaziuos į savo gimtinę, į savo kaimą—tik jis ir jo aplinkės, kurias jis taip gerai pažįsta, traukia jį atgal. Nes ten jo pievos, jo kalnai ir miškai ap-vaikščioti, apdainuoti, tenai jo draugai jo pažįstami buvo pasi-likę.

Jeigu taip, tai vadinasi ir didesnė dalis kapitalų bus iškrikę sykiu su jais po kaimus, po parapijas. Tai viena. O dabar antras kla-simas:

Pargrįžęs žmogus į savo kaimą bene jis svajos vien tik apie tveri-mą bankų, dirbtuvių ir krautvinių miestuose. Kur tau? Miestas jam "daedė iki kaulų" Amerikoje. Todel jis ir grįžta Lietuvon, kad pabėgti nuo miesto, nuo dirbtuvių gyvenimo—ant savo ukio, ant sa-vo žemelės, ant Lietuvos banguo-tų lankų.

Taigi galima tikėtis, kad milži-niška diduma pargrįžusių lietuvių labiausiai įdomaus žemė ir žem-dirbyste ir čia bus palinkusi pir-miausiai įdėti savo parvežtus pi-nigus, kurių jie į jokią bendrovę, nei į jokių bankus nenorėjo įdėti.

(Tęsia ant 5-to pusl.)

—Coffman in New York Evening Journal.

APSIRIKO.

Vokietija manė, kad ji galės užpult ir suardyti Suvienytas Val-stijas, bet orinis Amerikos laivų nas pasipylė kaip šyrės iš pajū-dinto avilio. Vieton užpuolimo V okietija žiūri, kaip atsigynti?

MARGUMYNAI.

NAUJU IR SENAIŠ REIKA-LAIS.

Fenville, Mich. Gerb. Redakcija.—Kad Amerikos lietu-vių visuomenė sudemoralizuota savo partijiniams vadovais: kad nešvarūs partijų vadaai neša di-delę nenaudą Amerikos lietu-viams ir skriaudą badaujančioms mūsų broliams Europoje, o taip-tas, be ko žmonės tuom tarpu g li-apsieiti. Niekas neatiduos tokion organizacijon paskutinio savo cen-to; kiekvienas pasilikęs žymėnė sa-vo kapitalo dalį prie savęs; o jeigu dės į organizaciją tai tiktai tą dalį, be kurios jis apsieiti gali.

Vadinasi, pati didžiausia kapita-lų dalis pasiliks pas žmones. Jos negalima bus sutraukti kruvon steigimui centralinės bendrovės. Reikia surasti kitokių būdus, kad pasekmingai mobilizuoti ir šitą di-džiausią kapitalo dalį, kurią kiek-vienas vež su savim į Lietuvą.

Čia ir kyla keletas svarbių klau-simų; į kuriuos mes negalime žiu-rėti su užmerktais akimis. Vienas klausimas: Kur lietuvių va-žiuos? Antras klausimas: Ko-kiems reikalams jie visų pirmiau-siai bus palinkę savo pervežtus su savim pinigus panaudoti?

Mes neprivalome pamiršti, kad nežiūrint visų mūsų kalbų, agita-cijų ir t. t., žmonės panašiuose at-sitikimuose, kaip ir daugelyj kitų, elgiasi instinktyviai.

Taigi—kur lietuvių važiuos? Atsakymas yra tik vienas. Pir-miausiai ir daugiausiai važiuos ten, iš kur atvažiuo. Vaziuos į savo gimtinę, į savo kaimą—tik jis ir jo aplinkės, kurias jis taip gerai pažįsta, traukia jį atgal. Nes ten jo pievos, jo kalnai ir miškai ap-vaikščioti, apdainuoti, tenai jo draugai jo pažįstami buvo pasi-likę.

Jeigu taip, tai vadinasi ir didesnė dalis kapitalų bus iškrikę sykiu su jais po kaimus, po parapijas. Tai viena. O dabar antras kla-simas:

Pargrįžęs žmogus į savo kaimą bene jis svajos vien tik apie tveri-mą bankų, dirbtuvių ir krautvinių miestuose. Kur tau? Miestas jam "daedė iki kaulų" Amerikoje. Todel jis ir grįžta Lietuvon, kad pabėgti nuo miesto, nuo dirbtuvių gyvenimo—ant savo ukio, ant sa-vo žemelės, ant Lietuvos banguo-tų lankų.

Taigi galima tikėtis, kad milži-niška diduma pargrįžusių lietuvių labiausiai įdomaus žemė ir žem-dirbyste ir čia bus palinkusi pir-miausiai įdėti savo parvežtus pi-nigus, kurių jie į jokią bendrovę, nei į jokių bankus nenorėjo įdėti.

Taigi galima tikėtis, kad milži-niška diduma pargrįžusių lietuvių labiausiai įdomaus žemė ir žem-dirbyste ir čia bus palinkusi pir-miausiai įdėti savo parvežtus pi-nigus, kurių jie į jokią bendrovę, nei į jokių bankus nenorėjo įdėti.

(Tęsia ant 5-to pusl.)

šiaip taip surasiu, kur nors pa-sislėpusį tam apkaltinimui pamatą, bet, prisipažįstu, nesuradau. Nel-mažiausio pamato tokiame baisiam apkaltinimui nematyti. Ar gal to-del, kad jis kenkė Šveicarijos Lie-tuvų organizacijų veikimui? Bei ar viešas kam nors pasipriešinimas —tai jau išdavytė!..

Prie progos norėčiau užklausti susipažinusių su Šveicarijos Lietu-vių reikalais—ką reiškia "Lietu-vių Augščiausios Tarybos De-legacija"? Butų taipgi malonu ži-noti:

- Vieta tos "Lietuvių Augščiausios Tarybos".
- kodėl ji vadinasi "Augščiausio".
- keno lėšomis "Delegacija" Šveicarijoj užsilauko?

Lietuvys.

Kiek yra kompetentiškas tarimas apie kun. Viskonto menamą išda-vystę, galima spręsti vardu tų, ku-ris po apkaltinimo yra pasirašę. Beveik visi jie yra žinomi plates-nei lietuvių visuomenei. Tas faktas, kad išdavytės kaltę užmeta ku-nigui tris taipgi kunigai, verčia mus manyti, kad apkaltinimas ne-turėtų buti iš šiaudų padarytas. Sa-vo keliu, kaip jau rašėme ir mes velytune turėti kiek aiškesnių apie tai žinių.

"Augščiausio" Taryba pasivadino taip bene todėl, kad atsverti panašaus vardo lenkų organizaciją, gyvuojančią Šveicarijoj. Artimes-nių apie ją žinių mes neturime. Mename, kad ji, kaip ir kitos or-ganizacijos užsilauko iš tam tikrų lietuvių politiškių fondų. Kas pla-tesnes žinias apie tai turi, mielai jas patalpinsime.

Redakcija.

RUSIŠKAS RUBLIS IR RIZI-KA.

A n y o x, B. C., C a n a d a.—Gerb. Redakcija: Meldžiu paaiškinti se-kančius klausimus:

1)—Ar vokiečiai turi užmęg vi-są Ezerėnų (Novoaleksandrovsko) paviatą, Kauno gub.? Jeigu ne vi-są, tai ar šiedu miesteliai—Salakas ir Daugailiai—yra po vokiečių, ar ne?

2)—Kurie mano grįžti tėvynėn po karės, tai ar nebutų pavojaus, jeigu dabar nusipirktum rusiškų pinigų; kuomet dabar rublis yra tik apie 20 centų.

F. R.

ATSAKYMAS.

1)—Pat rytinė, bet nedidelė da-lis Ezerėnų paviato dar nėra užim-ta vokiečių. Salakas ir Daugailiai yra prie paties dabartinio fronto ir numerij—prieš kun. A. Viskontą.

2)—Daugelis, pasinaudodami persiskaiciau, manydamas, kad gal

Dabar perkasi rusiškų rublių, tikėdamiesi, kad po karės jis vėl paslės ir todėl galima bus uždirbti. Pavojaus perkimo rusiškų rublių dabar yra tikrai tame, kad jeigu jis nupulstų dar žemiau, negu dabartinė jo kaina, tai tada prisieitu šis-tas pralaimėti. Šiandien niekas tikrai negali pasakyti, kas gali būti ateityje. Jeigu Rusija greitai susitvarkys ir jos valdžia sustiprės, tai nėra abejonės, kad rublio kursas pašoks augstyn. Taip daugelis mano ir to tikisi. Bet jeigu Rusijoje ir toliau vispataus betvarkė anarchija, jeigu ji praktiškai kare, arba susiskaldytų į dalis ir prieitų prie bankruto, tai tuomet rublio kursas dar labiau pultų žemyn ir tuomet prisieitu ne uždirbti, bet nustoti.

Daugumas, tačiau, yra patinę manyti, kad Rusija išsilaikys iš savo dabartinio politiško ligų. Tuomet ir rublio kursas turėtų pakilti. Vienok, paantriname, kad tikru pranašu niekas dabar negali būti. Todėl kiekvienas, jeigu nori, gali rizikuoti ir spekuliuoti sulys savo locono apsirovkavimo.

Red.

Viena Naktis.

Vos nusileido saulutė ir užviespatavo tamsa, pakilo neįsakytą audra: šaurinis vėjas lankstė ir lauzė medžius, griovė namus; perkunijos, žaibai ir lietus siautė ore, tarytum norėdami atkirsti, atplėsti žemės ritulio skeveldrą. Visi gyventojai sėdėjo triobose, nes bijojo eiti miegoti.

Aš kankinau. Aš girdžiu verkimą ir vaičiojimą žmonių užjūryje. Aš matau, kaip jie klaidžioja paverstais į kapinyną Lietuvos laukais. Man vaizdinasi kruvinas Nemuno ir Šešupės vanduo. Girdžiu pažįstamų žmonių šauksmą, bet aš jų negaliu pamatyti, negaliu pasveikinti, nes nusilpusiam mano kune nuvargintas protas nepagelbsti man orientuoties, kur aš esiu?

Perkunijos trenksmai pramerkia mano akis ir aš pamatau žaibais apšvičiamus lietaus lašus, kurie be paliovos kerta į langus gričio, kurioje aš buvau. Bėgantys ristikomis lietaus vanduo rešė šapus ir pagalius ir užklupus laukuose neturincius nakvynės žmones.

Buvo pats vidurnaktis. Aš sėdėjau prie skobniafo, ant kurio spigojau žvakutę, ir paskendęs mintyse į žvaidę, kad ta visa audra man tik vaizdinasi.

Atsiguliau lovon. Vos pradėjau migdyties, išgirdau savo tikro brolio balsą:

—Kelkis broliu. Tu palikai tėvyne ir mane. Štai aš karčiškuose rubuose. Ketvirtį metų nešu žaidžius ant savo kuno. Atmink broliu Lietuvą, kaip raudo gėrdavomės jos gamta. Ir Lietuvos kunas dabar panašus į mano kuną: viskas išgrautas, išdeginta ir kraujais aplaistyta. Aš atėjau pas tave prašyti pagalbos. Mano kunas nusiprintas, bet širdis sveika. Ir Lietuvos kunas nuterotas, bet širdis dar plaka. Eik pagalbont broliu.

Paskutiniai žodžiai mane neišpasakytai sugraudino. Aš jaučiau, kad mano broliui buvo labai sunku ištarti žodžius, bet kiekvienas jų skaudžiai varstė mano širdį. Jausdamasis sveiku ir galinčiu aš norėjau grįžti Lietuvon drauge su broliu. Norėjau stoti į eiles kovotojų už badaujančių žmonių gyvybę ir Lietuvos laisvę. Aš pasiryžau išsilaikyti visų egoistiškų savo troškimų, o eiti ten, kur manes ištiesė rankas laukia badaujančiai mano gentys. Jaučiau neišpasakytą gėjų nesmagumą, kad ir aš pasitarčiau prakilniams tikslams.

Tik norėjau paklausti savo nuvargusio brolio, ar dar gyvi mano tėvai broliai ir sesės, bet mano brolis staiga pranyko iš mano akių—aš pabudau.

Tai buvo sapnas

M. K. Šilinskas.

KOOPERATYVIS LIETUVOS ATSTATYMAS.

(Tęsia nuo 4-to pusl.)

Turėdami prieš save du situos neatmainomus svarbius faktus, privalome įsivertinti būdą, kaip šitokias aplinkybes išnaudoti taip, kad iš jų galima būtų išgauti daugiausiai naudos Lietuvai ir patiems žmonėms.

3-Organizavimas Lietuvių Apie linkimės.

Viršminėti galvojimai priveda mus prie to, kad norėdami lietuvių grįžimą suorganizuoti geriausiai, privalome pristatinti prie viršminėtų jų palinkimų. Vadinasi, privalome organizuoti juos apie linkimės, sakysim, kad ir parapijomis. Šie žmonės yra tankiausiai pajamstami, jie ir užsitiki sau geriau.

Visi jie sugrįžę, visų pirmiausiai griebis už savo žemių, arba jų pasipirks savo apie linkimės. Nuo pat pirmos dienos jie turės šio to pirktis—juk tam jie ir pinigų prie savęs laikėsi.

Taigi čia ir atsiranda šimtai visokių progų organizatyviam darbu. Dar Amerikoje budami, jie gali sutarti, susiorganizuoti ir savo apie linkių būrus. Dar Amerikoje budami, jie gali jau nekurių geresnių sėklų Amerikoje pasipirkti. Čia bebudami, gali susidėti su kuo ir nusipirkti lentų pjovimui pavojiamą mašiną. Lietuvoje jau didelė iš to pagalba visai apie linkimės—išpjaus lentas visai parapijai už prieinamą atlyginimą. Iš to jau ir uždarsis ir net pramonės pradžia.

Hollandijoje sustoję, keli kaimynai susidėję, gali pasipirkti veislinių karvių; Anglijoje yra puikios veislės kiaulių, vadinamų Berkshirais, Yorkshirais. Lietuvos ukiamis pagerinti būtų labai naudinga. Kada žmogui paaiškinti apie gers veislės gyvulių vertę, jie neįsiekė nes pasipirks. Jeigu pats negalės, tai nors susidėjęs su kuo kitu pirkis. O tas prie pakėlimo Lietuvos ekonominio stovio daug prisidės. Jau daugumas lietuvių Amerikoje gavo progą pasilavinti kaip draugystės susirinkimus reikia tvarkyti. Tokius pamokinus, kaip ir kas reikia tvarkyti žemdirbystėje tarp savo kaimo žmonių, galima suverti didelę jėgą Lietuvos gerovės padidinimui.

Toks vykas iškarto gali suaukti viso kaimo, arba ir visos parapijos ūkininkus ir paaiškinti jiems, kaip yra naudinga susidėjęs pirkti sykiu sėklas, trąšas, gyvulių, ir kaip pelninga yra sykiu parduoti, kas bus kaimiečių parduodama.

Čia galima suverti Kredito, arba Savišalpinę Paskolos draugystę. Tokia draugystė atsako turtu visų savo narių kaimiečių. Ji jau galės atsiukti ir likusius savo kaimynus ar parapijonus Amerikoje, prašydami paskolos. Amerikoje gyvenantieji seni kaimynai ir pažįstami, žinodami, kad tokias draugystės veda jų pažįstami žmonės, žino, kad už jas atsako visų apie linkių kaimų turtas, užuot dėti Amerikoje pinigų į svetimtautiškus bankus, greičiau dės juos į minėtas savo apie linkės draugystes. Tokius ir šimtus panašių darbų galima atlikti kooperatyvomis bendrovėmis.

Tokie nurodymai pavelina mums manyti, kad jeigu įsiekimus kooperatyvą dvasia tarpe Amerikos Lietuvių; pritaikant ją prie Lietuvos industrijos, tai mes galėtume sunaudoti ne tik atliekamą centą to lietuvių, kuris važiuos į tėvyne, bet ir visą jo parvežtą su savim kapitalą. Gi sudarius Lietuvos Kredito kooperatyvą draugijas, panasias į musiškes Paskolos ir Budavojimo Bendroves ir apsaugojus jų atsakomybę nejudinama Lietuvos turtu, galime įgyti labai stambia paramą—paskolų pavydale—ir iš Amerikoje gyvenančių lietuvių.

Čia aš nieko naujo nepasakiau. Tokius ir panašius dalykus kitos tautos jau yra išmėginę. Pavyzdžiui, finai su pagalba kooperatyvų išplatinę savo industriją ir pramonę iki pastebėtinio tobulumo. Airijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Prancūzijoje ir Italijoje žmonės pagerina savo gerbuvį besirūpindami kooperatyvius ryšius. Danija ir Belgija savo susijungimu ir kooperatyvus parodė pasauliui, jos yra—tik svajonės.

Kuomet lenkai supras ir tai, kad apie savo likimą jie neieš sprostų Lenkijai; kad lietuvių tauta yra tvirtai ir neatmainomai pasiryžusi rūpintis savo loconu likimu lenkų pagalbos, tuomet ir tik tuomet galima bus kalbėti apie draugiškus dviejų tautų prietikius. Vienok, kad lenkai ir vel save bereikalingai nesuvaldžioti, lai jie čia pat, šiandien užsiriša sau mazgelį ir lai niekados nepamiršta, kad jų troškimai apie atnaujinimą uni-

jos yra—tik svajonės.

kaip žmogus iš prastos žemės, gali ne tik pramisti, bet ir dar geriaus gyventi negu kitur prie geros žemės, bet be kooperatyvų.

Sekamiam straipsnyje mes paduosime plūstelį žinių apie tai, kaip tokios kooperatyvų bendrovės bei draugijos veikia ir kokios yra jų veikimo pasekmės. Remsimės tikrai žinomis paimtomis iš įvairių tautų gyvenimo ir įvairių žmonių draugijų veikimo.

LENKAI PRIPAŽINS LIETUVAI NEPRIGULMYBĘ BET...

Kad lenkai pamažu jau pradeda skaitytis su „litvonomais“, kad jie vienok dar vis nenori išsivadėti savo svajonių apie Liubliuną, apie tai liudija nors ir sekantis žinėjimas straipsnis tulpis lenkų laikraštyje Kurjers Lwowski.

Padaręs plačias išvadas apie tai, kad sulys voliečių vėliausios statistikos, padarytos visoje Lietuvoje, Vilniaus gubernijoje esą pasirodė diduma lenkų, nes ir baltgadziai esą prie jų prisidėjo, šiai laikraščiui štai ką rašo:

„Lietuviški pavietai Lietuvos, suprantama, neapreikšė taip žymių sėkmių lenkystės naudai, tokiu būdu patvirtindami—pagalios neabejotinai—stiprius lietuvių tautos pamatus. Tuomtarpu laike vokiečių okupacijos (užėmimo) kelis syki apsirėškė, kad tautiškoji lietuvių visuomenė visai nėra priešingai lenkamis palinkusi. Vienas iš prirodymų tam—tai žemaičių rota 3-ame pestininkų pulke Lenkų lejonuose.

„Isrodo, kad tikroji Lietuvos išvada, taip atkakliai faluota per išlaukinus jos šeiminkus, nebrukus visai aiškiai apsirėškė ant europinio lauko. Šiandien tvieriančios jėgos šios šalies jau pradeda apirėškėti—o po to turi prieiti prie koordinavimo šitų jėgų...

Lenkai, Girdi, tuori teisę Sprosti apie Lietuvą.

„Lenkija pamena apie savo vidurines teises (sic!) kaslink bendro sprendimo apie Lietuvos ateitį [Suprask, kad lenkai turi teisę pasakyti ir sprosti apie tai, kokia privalo būti Lietuvos ateitis].

„Tų teisių—rašo tasai laikraštis toliau—negali mums užginti kaimynės su mums viešpatijos. Todėl ne be nusistebėjimo jie sužinos apie lenkų deciją (nusprendimą) Lietuvos klausime. Šita decija jau padaryta ir šiomis dienomis tapo apskelbta. Visos rimtesnės srovės ir politiškos grupos Varšavoje sutartinai patvirtina, kad Lenkija reikalauja Lietuvai nepriegulmingos viešpatijinės gyvasties, vien tik tikėdami, kad bendrį jų reikalą prives prie atnaujinimo lietušios abiejų viešpatijų uni-

jos.

„Sisai permantantis Lenkų karalės visuomenės politiškas žingsnis yra vertas juo didesnės atyprašydami paskolos. Amerikoje gyvenantieji seni kaimynai ir pažįstami, žinodami, kad tokias draugystės veda jų pažįstami žmonės, žino, kad už jas atsako visų apie linkių kaimų turtas, užuot dėti Amerikoje pinigų į svetimtautiškus bankus, greičiau dės juos į minėtas savo apie linkės draugystes. Tokius ir šimtus panašių darbų galima atlikti kooperatyvomis bendrovėmis.

Savo straipsnyje viršminėtas laikraštis baigia išreikšimui vilties, kad toksai lenkų nutarimas turėsias padaryti gerą įtaką ir Lietuvoje,—kaip ant lietuvių, taip ir ant tenai gyvenančių lenkų ir privėsias juos prie bendro susipratimo.

Visa tai yra gerai, kad Lenkijos lenkai pagalios praręgę ir suprato, kad tie jų vadinami „litvonomais“ yra neatsikiros vienutės, bet stipri tautiški susipratimu lietuvių tauta, kuri nepakės, kad ją lenkai, kaip kokią savo rakandą savintusi.

Kuomet lenkai supras ir tai, kad apie savo likimą jie neieš sprostų Lenkijai; kad lietuvių tauta yra tvirtai ir neatmainomai pasiryžusi rūpintis savo loconu likimu lenkų pagalbos, tuomet ir tik tuomet galima bus kalbėti apie draugiškus dviejų tautų prietikius.

Vienok, kad lenkai ir vel save bereikalingai nesuvaldžioti, lai jie čia pat, šiandien užsiriša sau mazgelį ir lai niekados nepamiršta, kad jų troškimai apie atnaujinimą uni-

jos yra—tik svajonės.

Juo jie gręžiu tai supras, juo bus geriausia. Jie visais ir—pašiemis lenkaus. Ir jeigu jie tikrai nors bent šiek brangina lietuvių draugiskumą, lai jie ir šiom atžvilgiu praręgi taip, kaip praręgę Lietuvoje nepriegulmybės atžvilgiu.

Nepavykusi Kontr-Revoliucija.

Stebėtinai buvo greitumas, su kuriuo atsibuvo didėję Rusijos revoliucija, į porą dienų nuvertusi viešpatį 180 milijonų žmonių. Bet nesuliginamai greitesnė buvo vėliausia Činų kontr-revoliucija, kuri bėgyje vienos nakties pasodino ant sosto jauną činų imperatorių—viešpatį 400 milijonų žmonių.

Teisybė toji kontr-revoliucija negalėjo nusistovėti ir po poros savaitių imperatorius vėl tapo nuverstas. Vienok milžiniška pervergmė visgi buvo padaryta beveik pilnai: liepos 30 d., 1917 metų, subatos vakare, Pekino žmonės nuėjo ramiai gulti, manydami, kad jie yra po republikoniška valdžia, o antrytojaus anksti išryto užsikėlė, pamatė gatvės apstatytas karėivais ir visur jau plėvė savo sena monarchiška vėliava—drakonas ant geltono lauko.

Kaip tas viskas atsitiko, akvyai apie tai pasakoja Specialis Chicago Daily News laikraščio korespondentas W. R. Giles.

Kontr-revoliucija padarė vienas vykas.

Visą kontr-revoliuciją padarė, gali sakyti, vienas generolas Čang Hsun. Ir jis tai padarė tokiu būdu, kad kitą panašų atsitikimą vargiai galima būtų surasti istorijoje. Anot šito korespondento žodžių, jaunaisi činų imperatorius ir jo šeimyna visai negėdė valdžios, nuo kurios jie buvo prašalinti laike pirmos revoliucijos. Bet gen. Čang Hsun juos priverstė pildyti savo valią.

Subatos vakare, apie 11 valandą gen. Čang Hsun buvo dar teatre ir niekam nei galvon neatėjo, kad jis turi kokius nors kontr-revoliucijos planus. Po perstatymo jis sugrįžo į savo namus apie pusiau dvyliką ir tuojaus nusitūpė pasiūti, kad pas jį pakviestų keturis vyriausius Činų sostinės Pekino generolus—gen. Wang Si-čen, gen. Čang Čao-čung, gen. Wu Ping-hsiang ir 12-os divizionų komandierių.

Kuomet jie atėjo, gen. Čang Hsun paklausė, ar jie nusimanė apie tai, kam jis į Pekiną atvyko. Gen. Wang atsakė, kad sulys jo nuomonės, jis atvyko Pekiną, idant vesti tarybas tarp valdžios ir militariškų gubernatorių, kurie buvo valdžiai pasipriešinę. Nusispysojęs, gen. Čang Hsun atsakė: —Ne! Aš atvykau į Pekiną, idant atgal pasodinti ant sosto jauną imperatorių ir aš dabar nusprendžiau atlikti tai kuogreičiausiai laiku. Ką jūs apie tai manote? Žinoma, tas nedaug reikiškas, ką jūs apie tai manote, nes syki nusprendę tai padaryti, aš padarysiu.

Gen. Wang Si-čen atsakė, kad tokia didelė permaina reikalauja nemažo prisirengimo, kuris užims ilgoką laiką. Bet pirm negu gen. Wang spėjo toliau išsitioti, Čang Hsun jį perkirto, sakdamas:

—Aš nenoriu klausyti jokių argumentų apie šitą reikalą. Klausimas yra štai koks: Ar jūs, ponai, manote šitą mano sumanyimą remti, ar ne? Jeigu jūs nemanote remti, tai jūs galite apleisti šiuos kambarius tuojaus.

Nusispysojęs piktai, jis dar pridėjo: —Aš noriu, kad jūs padarytute savo nusprendimą greitai, tuojaus.

Generolai sutiko.

Keturi generolai tapo užklupti tokiu būdu visai netikėtai. Jų paprastas sensas sakė jiems, kad neturint rimtos paramos iš kariūnės pusės, tokios didelės permainos negalima padaryti. Iš kitos pusės jie žinojo: namas buvo apsuptas Čang Hsuno šalininkais ir kad jeigu jie nesutiktų su jo nuomone; tai jie niekados neišeitų iš to namo gyvi.

Per keletą minučių kambarių viešpatavo pilna tyla. Pagalios viešpatavo pilna tyla. Pagalios gen. Čang Hsun, pradėjęs neman-

triuoti, atsigrįžo prie gen. Wang ir, rodydamas į jį pirštu, tarė: —Ar jūs sutinkant mane remti, ar ne?

Tyliai kalbėdamas: generolas atsakė: kad sutinka. Po to gen. Čang Hsun atsikreipė tokiu pat būdu prie kitų trijų generolų. Jie, matydami, kad pakliuvo į kilpas, atsakė taip pat kaip pirmas—Gavę jų atsakymus, gen. Čang Hsun tarė:

—Kadangi jūs esate tos nuomonės, kad sugrąžinimas monarchijos yra absoliutiškai reikalingas ir patarėte man tai padaryti; tai jūs pareiga yra išduoti jūsų pulkams paliejamą užimtą tokią poziciją, kokios yra reikalingos palaikymui tvarkos mieste; kol jūs tai padarysite, aš padarysiu galutinai prisirengimus sugrąžinimui imperatoriaus ant sosto.

Apie antrą valandą nakties Čang Hsuno atstovas Liang Ting-fen, lydimas viršminėtų keturių generolų nuvyko į činų prezidento namus. Jie prikėlė respublikos prezidentą ir pareikalavo, kad jis nuieitų žemyn. Tuomet Liang Ting-fen pranešė jam, kad monarchijos sugrąžinimas yra neišvengtinas ir kad tas bus padaryta, nepaisant to, ar jis su tuom sutinka, ar ne. Todėl jam patarta gražuojai nu prezidentystės reziignuoti ir perduoti savo valdžią atgal jaunam imperatoriui. Apart to jų užtiklrinta, kad jeigu jis pats tai padarys, tai jam bus suteikti visi titulai ir garbė, kokia pirmiaus priklausydavo imperatoriškos šeimynos nariams.

Prezidentas Li, kuris, matomai, labai buvo sunervuotas tokia visai netikėta propozicija, atsakė, kad jis gali rezignuoti naudon viceprezidento, bet kad jis negalys atiduoti šalies valdžios į imperatoriaus rankas. Jis nurodinėjo, kad jis tapo išrinktas prezidentysten per respubliką ir kad tik respublikai jis gali sugrąžinti savo valdžią.

Liang dar mėgino jį perkalbėti, bet prezidentas vėl atsakė. Tai išgirdęs Liang paliko prezidentą ir nuvyko į tą dalį palatius, kur gyveno imperatoriaus šeimyna.

Čia juos susitiko gen. Čang Hsun, kuris išgirdęs, kas atsitiko su prezidentu, nuėjo į imperatoriaus kambarius ir prikėlė jo tarnus ir šeimyną. Šeimynai jis pranešė, kad jis atvyko, kad pasodinti imperatorių atgal ant sosto ir prašė, kad jį prikeltų ir atvestų į sosto salę.

Čia įvyko sudinanti scena. Si-Su, senas mandžu ir prižiūrėtojas imperatoriaus namų, meldė generolą Čang Hsuno, kad jis atsisakytu nuo savo pasiutisio plano ir paliktų jauną imperatorių ramybėje. Bet jo prašymai ir meldimai nuėjo pernėk.

Čang Hsun, nužėgęs jį šalin paliepė imperatorienei atvesti jauną imperatorių. Si-Su, dar syki mėgindamas atkalbinti Čang Hsuną, puolė ant kelio ir, sulys činų papročio, pradėjo kaktą prieš jį mušti ir grindis, meldamas palikti imperatorių ramybėje. Savo „poklonus“ jis taip nuosirdžiai musė prieš Čang Hsuną, kad seniai net kraujas pradėjo varvėti iš kaktos ir nosies.

Abidvi imperatorienės, Čing ir Ju, taip melste meldė Čang Hsuno, kad jis netrauktų jų bėdon. Jos aiškino, kad jie visi gyveno su ramybėje ir kad jie jau senai atsakė nuo vilties kada nors vėl valdyti Činų viešpatiją. Bet Čang Hsun jį nepaisė. Apšūjęs jauną imperatorių savaš žmonėmis, jis paėmė jį į salę, kur stovėjo sostas, ant kurio per amžių amžius sėdėdavo jo pirmtakumai.

Kadangi iškalno nebuvo padaryta jokių prisirengimų prie vainikavimo, tai ceremonija buvo visai paprasta. Visi, buvusieji salėje, atsiklūpė ir padarė devynis „poklonus“ kaktą į žemę; tai atlikę, pakilo, atsiklūpė ir vėl devynis sykius kaktomis išrėžė į grindis. Taip jie atkartoję šitą ceremoniją devynis sykius.

Po šitos paprastos ceremonijos Hsuan Tang—jaunasis imperatorius—patapo Činų valdonu imperatoriumi, ir ne delto, kad jis to būtų norėjęs, bet todėl, kad taip užsimanė ambitiškas generolas.

Tokiū būdu respublika, delei kurios pralieta taip daug kraujo, dabar tapo vėl nušluota. Sena tvarka, sena valdžia seni papročiai vėl tapo sugrąžinti. Bet Čang Hsun padarė šitą perversmę nepasitaręs su provincijų lyderiais ir vienašališkai, kuriomis jis galėjo šitą perversmę paremti, buvo nedidelis skaitlis kariūnės, kurią jis atsivedė su savim į Pekiną ir Madžu kariūnenę, kuri dabojo įvasarinį imperatoriaus palatų.

Nors provincijų gubernatoriai buvo priešingi Činų prezidentui ir parlamentui, bet jie dar labiau pasirodė priešingi tai permainai, kurią užsimanė įvykdyti ir įvykdyti gen. Čang Hsun. Netrukus provincijų kariški gubernatoriai išsiuntė sau ištikimas kariūnės linkui Pekino, kad vėl nuverstų monarchiją ir su gen. Čang Hsuno, o vietos jos sugrąžinti respubliką. Monarchiškoji armija turėjo kelti susirėmimų su respublikoniškais armijomis aplinkėse Pekino, bet kadangi ji buvo neskaityta, tai ji atsilaukė negalėjo; ir po poros savaitių jaunasis imperatorius vėl neteko sosto. Činų respublika vėl tapo sugrąžinta.

Kada 1904 m. Amerikoje mes sužinojome, kad atgauta Lietuva buvo smarki. Kovojome už lietuviškos dvasios išgavimą iš tų lenkiškai klerikalų pančių. Ir vis tik galų gale priverstam kniguos buti lietuviams, rūpinantis lietuvių reikalais ir Lietuvoje atvykę. Užtat visų Amerikos piliečių vardu pirmiausia sveikinu jus laisvosios gadyinės, sveikinu ir Rusijos piliečius pasiliosavusius nuo baisių žabangų ir rezečių. Manau, kad ir lietuvių pridėjo savo šapelį, savo plytelę prie Rusijos išliuosavimo ir tikiuosiu, kad lietuvių jau daugiau nebebus Rusijos skaudžiamai.

Kai 1886 metais brošiuroje len-

ku kalba „Litvini į Polacy“ aš išreiškiau nuomonę, kad Lietuva bus laukui bėgant laisva šalis. Aš sakiau: ateina valanda Lietuvos nepriklausomybės Lenkai tuo tik pilvus suėmę kvatojo. Tais laikais ir lenkai ir vokiečiai nei manyte nemanė, kad lietuviai atgims, tai mes buvome užgnūždyti. Kada 1883 metais man teko kalbėti Tilžėje su gimnazijos mokytoju Tomsenu, kursai internetasavosi lietuviams, tai užminus man apie lietuvių atgimimą jis atsakė: Šliupai, pasivilina bent šimtu metų užgimti—Lietuva jau niekados neatgims—ji jau palaikydota, Lietuva jau lavonas, to lavono liekanas mes renkam į savo Mittelungen, kad bent ateitis žinotų kas buvo ir pražuvo. Bet gyvenimas parodė visai ką kita. Lietuva nenumirė. O Lietuvos politinės laisvės atgavimas ypatingai šiuo karės metu artimas. Mes jau pražilę, rasį į kupras įsimetę, tikimės, kad jus jautieji mokėsit Lietuvos laisvę prantanti, rasit tą spindulėlį, su kuriuo Lietuva žengs į naują gadynę.

Dabar niekas mūs neabejojam, kad jau Lietuvoje mebus taip, kaip buvo prieš karę. Lietuva privalo būti laisva šalis. Joje neturi būti vargšų ir didžturių. Lietuvoje visi turi būti lygūs, laisvi ir apsišvite.

Tiliau leiskite papasakoti apie Amerikos lietuvių visuomenės judėjimą. Senai jau lėmimas metė mane į Ameriką. Nepatikau rusams bet ir germanų tarpe neteko pagyventi—Bismarkas išvijo. Atvykus man į Ameriką 30 metų atgal jokio lietuvių judėjimo nebuvo. Buvo „paliokai“ kurie „polskai“ šnekėjo ir katalikai. Lenkai drange su lietuvišiais statė bažnyčias ir temdė lietuvių samonę. Pradėjus platinėti „Aušrą“, knygeles, kalendorius lietuviai pradėjo busti. Vėliausias, to laiko lietuvių Amerikoje tikslas—buvo kalbos išlaikymas. Bet toks vienas tikslas—branginti savo kalbą—Amerikai siauras buvo. Tokios programos užtekti negalėjo. Amerikos visuomenės gyvenimas be galo jėdras, gyvas. Tai ir tarp lietuvių greitai atsirado ekonominių, politinių, religinių pažiūrų skirtumai: prasidėjo ginčai, kova, imtynės.

Pirma kova buvo su lenkais ir ji tvėrė dešimtis metų. Čia daug pasidarbovo ir jums, tur but žinomas, kun. Burba. Toliau prasidėjo kova su klerikalais. Tuo metu mūsų dvasiškai buvo persiėmę lenkų dvasia ir lietuvių reikalais nesirupino. Lietuvių skaitais statomas bažnyčias jie užrašydavo. Airių ir Lenkų vyskupystėms. Tokiu būdu netekome

turto arti 25 milijonų dolerių kova buvo smarki. Kovojome už lietuviškos dvasios išgavimą iš tų lenkiškai klerikalų pančių. Ir vis tik galų gale priverstam kniguos buti lietuviams, rūpinantis lietuvių reikalais ir Lietuvoje atvykę. Užtat visų Amerikos piliečių vardu pirmiausia sveikinu jus laisvosios gadyinės, sveikinu ir Rusijos piliečius pasiliosavusius nuo baisių žabangų ir rezečių. Manau, kad ir lietuvių pridėjo savo šapelį, savo plytelę prie Rusijos išliuosavimo ir tikiuosiu, kad lietuvių jau daugiau nebebus Rusijos skaudžiamai.

Kai 1886 metais brošiuroje lenku kalba „Litvini į Polacy“ aš išreiškiau nuomonę, kad Lietuva bus laukui bėgant laisva šalis. Aš sakiau: ateina valanda Lietuvos nepriklausomybės Lenkai tuo tik pilvus suėmę kvatojo. Tais laikais ir lenkai ir vokiečiai nei manyte nemanė, kad lietuviai atgims, tai mes buvome užgnūždyti. Kada 1883 metais man teko kalbėti Tilžėje su gimnazijos mokytoju Tomsenu, kursai internetasavosi lietuviams, tai užminus man apie lietuvių atgimimą jis atsakė: Šliupai, pasivilina bent šimtu metų užgimti—Lietuva jau niekados neatgims—ji jau palaikydota, Lietuva jau lavonas, to lavono liekanas mes renkam į savo Mittelungen, kad bent ateitis žinotų kas buvo ir pražuvo. Bet gyvenimas parodė visai ką kita. Lietuva nenumirė. O Lietuvos politinės laisvės atgavimas ypatingai šiuo karės metu artimas. Mes jau pražilę, rasį į kupras įsimetę, tikimės, kad jus jautieji mokėsit Lietuvos laisvę prantanti, rasit tą spindulėlį, su kuriuo Lietuva žengs į naują gadynę.

Dabar niekas mūs neabejojam, kad jau Lietuvoje mebus taip, kaip buvo prieš karę. Lietuva privalo būti laisva šalis. Joje neturi būti vargšų ir didžturių. Lietuvoje visi turi būti lygūs, laisvi ir apsišvite.

Tiliau leiskite papasakoti apie Amerikos lietuvių visuomenės judėjimą. Senai jau lėmimas metė mane į Ameriką. Nepatikau rusams bet ir germanų tarpe neteko pagyventi—Bismarkas išvijo. Atvykus man į Ameriką 30 metų atgal jokio lietuvių judėjimo nebuvo. Buvo „paliokai“ kurie „polskai“ šnekėjo ir katalikai. Lenkai drange su lietuvišiais statė bažnyčias ir temdė lietuvių samonę. Pradėjus platinėti „Aušrą“, knygeles, kalendorius lietuviai pradėjo busti. Vėliausias, to laiko lietuvių Amerikoje tikslas—buvo kalbos išlaikymas. Bet toks vienas tikslas—branginti savo kalbą—Amerikai siauras buvo. Tokios programos užtekti negalėjo. Amerikos visuomenės gyvenimas be galo jėdras, gyvas. Tai ir tarp lietuvių greitai atsirado ekonominių, politinių, religinių pažiūrų skirtumai: prasidėjo ginčai, kova, imtynės.

Pirma kova buvo su lenkais ir ji tvėrė dešimtis metų. Čia daug pasidarbovo ir jums, tur but žinomas, kun. Burba. Toliau prasidėjo kova su klerikalais. Tuo metu mūsų dvasiškai buvo persiėmę lenkų dvasia ir lietuvių reikalais nesirupino. Lietuvių skaitais statomas bažnyčias jie užrašydavo. Airių ir Lenkų vyskupystėms. Tokiu būdu netekome

turto arti 25 milijonų dolerių kova buvo smarki. Kovojome už lietuviškos dvasios išgavimą iš tų lenkiškai klerikalų pančių. Ir vis tik galų gale priverstam kniguos buti lietuviams, rūpinantis lietuvių reikalais ir Lietuvoje atvykę. Užtat visų Amerikos piliečių vardu pirmiausia sveikinu jus laisvosios gadyinės, sveikinu ir Rusijos piliečius pasiliosavusius nuo baisių žabangų ir rezečių. Manau, kad ir lietuvių pridėjo savo šapelį, savo plytelę prie Rusijos išliuosavimo ir tikiuosiu, kad lietuvių jau daugiau nebebus Rusijos skaudžiamai.

Kai 1886 metais brošiuroje lenku kalba „Litvini į Polacy“ aš išreiškiau nuomonę, kad Lietuva bus laukui bėgant laisva šalis. Aš sakiau: ateina valanda Lietuvos nepriklausomybės Lenkai tuo tik pilvus suėmę kvatojo. Tais laikais ir lenkai ir vokiečiai nei manyte nemanė, kad lietuviai atgims, tai mes buvome užgnūždyti. Kada 1883 metais man teko kalbėti Tilžėje su gimnazijos mokytoju Tomsenu, kursai internetasavosi lietuviams, tai užminus man apie lietuvių

litikos rinkimus Washington, tai ir jie išeik Amerikos valdžiai savo mitoras. Jie laimė, kad laiku susigriebe ir inteikė tik lietuvių katalikų vardu.

Trečioji srovė — tautininkų, kaip tik prasidėjo karė, tuojau ji pradėjo rupintis Lietuvos laisvės klausimu. Buvo daromi tam tikri diplomatiniai žingsniai. Aš čia girdžiu, kad žmonės nepatinka diplomatija ir diplomatijos keliai niekinami. Man rodos, tai klaida. Kol visas pasaulis taps visiškai demokratiškas ne viena gentkartė pasens. O mes norime šiandien laisvos, nepriklausomos Lietuvos. Tat mes diplomatija ne niekinam. Tuo dar mes neukertam kelio socialistų internacionalui. Sirdingai iškiliai internacionalo idėjai pritardami mialai lauksim jį po visą pasaulį paplįtant. Ką gi mes tautininkai demokratiai savo darbas esame atsiekę?

1915 metais nukeliavome mudu su Živatkausku į Washington. Tuo laiku ten buvo įkurta Kongreso ir Senato komisija ištirti skiriučiamųjų mažų tautų padėjamą. Kartu su mumis tai komisijai padaryti pranešimus atvyko gruzinų, žydų, armenų ir kitų tautų atstovai. Mudviejų pranešimą Senatas atspausdino savo raštuose. Iš tų raštų visų valstybių vyrų skaitomų ir patsai Jungtinių Valstijų prezidentas su lietuvių klausimu pirmą syk gavo susipažinti. Rezultatai viso to buvo Wilsono "Lietuvių Dienos" visoje Amerikoje paskyrimas. Tiesa, mes nesurinkome per tą "dieną" milijonų, kaip pavidžiui žyda, bet vis tik keletą dešimtų tūkstančių dolerių laimėjom. Bet ne tik vien patios aukos svarbumas. Tame reikale mes visi ėjome išvien. Prezidento Wilsono atsiskaitymas į Amerikos visuomenę plačiai pasklydo. Apie mus susizinojo visą Ameriką. Mes save pastatėme priešai visą pasaulį, kaip tautą. O juk turime atsiminti, kad 1842 m. Lietuvos vardas net

is žemlapių buvo ištrintas. Be Wilsono atsisaukimo ir apygardų komisarių-gubernatorių leido proklamaciją, iš kurių visi Amerikos piliečiai gavo žinoti, kas šie per lietuviai. Lietuviais pradėjo interesuotis amerikiečiai.

Supažindinti plačią Amerikos visuomenę su mūsų vargais ir vilnėmis, aš lankiau universitetus ir skačiau lekcijas apie lietuvių klausimą. Visa to reikšmė buvo aiški. Gavom ne tik aukų, bet ir radom pritarimo savo laisvės troškimams nuo profesorų ir studentų. Buvo ir tokių atsitikimų, kad pasiklausę mūsų paskaitų Amerikos piliečiai tuo po 500 dolerių aukoj. Bet to dar maža.

Tuo savo darbu mes priverčiame Amerikos valdžią kelti lietuvių klausimą ir mus užtart. Kad francūzų Viviani ir anglų Balfuras minėjo Belgiją, Serbiją, Lenkiją, armenus, o apie lietuvių nei žodžio nepratarė, tą syk patsai Wilsonas paklausė: — o ką gi jūs manote apie lietuvių ir apie Lietuvą. Vyriausio ministerio Lansingo žodžius Wilsonas mano išuadoti tą kartą, kad ir Lietuvą palytosavus. Jei taikos kongresas lietuvių klausimo neįskels, tai Wilsonas įskels ir užtars Lietuvą. Bet Wilsonas privižiū dardė suprasti lietuviams, kad ir patys lietuvių savo reikalavimus turėtų aiškiai statyti ir savo teises ginti. — Jūs patys reikalaukit, o mes palaikysim — šitokia Amerikos nuomonė. Tai gi ir diplomatijos keliais galime susilaukti vaisių, ir diplomatija galima pasitikti.

Kas dedas tarpe lietuvių Europoje Rusijoje ir vokiečių užimtoje Lietuvoje mes nežinome, žinių iš jų negaudavom. Dėlei to dažnai pas mus kyldavo nereikalingų ginčų ir kova tarp partijų pasigilindavo. Dabar vidurinė srovė mane išrinko ir pasiuntė, kad sužinoliau, ką jūs ir kiti mano apie Lietuvos politikos klausimus. Susitarus galima būtų bendrai dirbti. Taigi noriu susipažinti su jūsų troškimais. Gaila, kad į Seimą

resuspejam. Išnešę rezoluciją su nepriklausomybės reikalavimu Lietuvai, geresnio darbo ir negalėjote padaryti. Mums labai svarbu, kad ir jūs to reikalaujate. Tas nereikia, kad jūs einate prieš revoliuciją, kad jūs esat priešinkai demokratijos, jūs tik pabriežiat, kad ir lietuviai nori būti laisvi. Ašiu, kad galutiną žodį turės tarti pati Lietuva, ir gal but jį pavyks pasakyti busimaj visų lietuvių konferencijoje Stokholme, kurios mes amerikiečiai senai laukiame ir kuria labai pasitikime. Vokietijoje garli atsitikt tokių dalykų kurie pagreitins Lietuvos nepriklausomybės išgavimą.

Mes, amerikiečiai truputį skiriamės Lietuvos ateities politikos klausimo risime. Mes trokstame, kad latviai eitų su mumis. Mes norime lietuviškai latviškos respublikos. Tai svarbu šiais žvilgsniais. Atsiminkime, kad ir vokiečiai ir lenkai turi iškelti į mus nagus. Drauge lengviau būtų atsispyrti. Toliau i. Mes, lietuviai, katalikai, latviai gi protestonai. Tuo budu nė viena tikyba nebūtų vešpataujanti, nei katalikų nei protestonų dvasiškija nesikėsintų valdžios griebti. Politikoj nebūtų religijos. 2. Ekonomijos žvilgsniu. Latviai turi plačią upę Dauguvą ir Ventą, nusių prie jūros Rygą, Liepājā. Latviai geri uktveriai, didei jurininkai — tur nemaža saugų laivų. Susijungę su latviais, lietuviai turėtų išėjimą prie jūros. Latviai aukščiausi stovi už mus savo ekonomijos gyvenimu — mes iš jų pasimokyti galėtume. Su latviais mes turime susidėti. Turėdami tokias upes kaip Nemunas i. Dauguvą, galėtume įtaisyti galingas elektros stotis, kurios teiktų mums reikalingų pajėgų ir pramonėi ir žemdirbystei ir geležinkeliams. Galėtume imtis plačiai gaminti nitratą, bet ne bomboms, jos nebus reikalingos, gamintumėm jį trašoms, kurių tuomet nereiktų gabenti iš užsienio. Taip mūsų pramonė padėtų dirbti ir gražių laukų derlių

turėti. Apie visą tai pagalvokit. Bet, sakykit, rasi patys latviai su mumis nenorės susidėti? Man teko šiuo klausimu su senąja latvių gentkarte kalbėtis ir senesnieji latvių visuomenės darbininkai, kaip Laronas, Voldemaras, nesi-priešino susijungimui ir šiuo metu, manau, latviai tiesipriešins, gal but išskyrus socialistus. Mums reikia kviesit juos ir tartis su jais. Jei mes bendrai su jais turėsime upių, nusių, laivų, išaugusią pramonę, mums bus lengviau gyventi ir šalis mūsų bus didesnė. O didesnei šaliai lengviau yra ir reikalingosios valstybei bei jos žmonių gerovei lėšos panešti.

Yra dar vienas punktelis — Mažoji Lietuva. Mes trokstame dar, kad ir Prūsų Lietuva prisidėtų. Mes privalome turėti Nemuno įplauką su Klaipėda, Tilže ir Ištutimi. Bet ir Karaliaučius, kuris anuometu čekų pastatytas ant mūsų žemės, turėtų būti mūsų. Siena turėtų eiti ant Bransbergo ir Lyki. Sakysite, kad tai svajonė? Visai i.e. žinote, kad vokiečiai paskelbė Lenkijos nepriegulmybę. Nepriklausomai Lenkijai būtina reikalingas ir jūras išėjimas. Ir ten kaip tik Vislos šalimis gyvena muzu-rai ir kašubai. Ir kongresas turėtų atiduoti Pabaltijos slavų kraštą apie Danėgą lenkams. O tuo metu ką gi daryt su šmota apie Kenigsbergą nuo Vokietijos atskirtą Rusijos dalį nuo Bransbergo iki Lyko turėtų atiduoti nepriklausomai Lietuvai. Ir argi geriau būtų, jei iš šitų 18 kreisų-valscių sudarytų kokią monarchinę gercogystę? Jūs sakysit, kad reikia čia tik etnografiją remtis. Tai tą sek ir Vilnių turėtų atiduoti lenkams. Etnografija irgi nereikia. Jis principas čia svarbu, reikia atsisvelgti ir į ekonomijos gyvenimo Lietuvoje kryptį. Mes savo ekonomijos gyvenimo reikalais kryptame į Baltijos pajūrį. Man turėtų čia puikiai suprasti broliai socialistai, kurie daug priduo-

da svarbos ekonomijos reikalams. Kaip žmogus be oro gali uždusti, taip ir Lietuva, be jūros, be tam tikrų ekonominių ribų.

Mėginau jums nupiešti su kuo atvažiauvau. Toki turėtų būti Lietuvos politiniai reikalavimai. Aš noriu, kad Lietuva būtų laisva ir švieši, kad joje nebūtų nei despotizmo, nei teokratizmo, nei išnaudojimo. Medžiaginė gerovė ir apsišvietimas visų lietuvių—mano obalsis. Kam rūpi laisvė, švieša ir žmonių gerovė, manau tuos reikalavimus vykindami gyveniman eis iš vieno.

Šitokią Lietuvą sudarę mes lietuviai galėtume būti apšviesta tauta. Turėtume universitetus Karaliaučiuje, Vilniuje. Rygoje politetchniką. Svarbiausias dalykas mums — žmonių švietimas, nes jis sudaro turtus ir pakelia tautos gyvenimą. Ar jūs mano mintis priimsite, ar atmesite, nežinau, bet pasikalbėkim tais reikalais, kad Stockholmo konferencijoje galėtume jau visi lietuviai susitarti.

"Santara"

PATS IR PATI.

— Apie ką užsimastęs mano darlingė?
— Apie tą, kaip ir tu.
— Fu, begėdis.

LIETUVISKAI-ANGLIŠKA KALBA.

— Džianai, koman į čia!
— Ar turi cigaretą?
— No...
— O čiu-tabakio?
— No...
— O čiuin-gum, ar turi?
— No sery...
— Well, kad no, tai go tu hell!
— Orait!
— Prie ko tu gali prilygint savo tėvą?
— Prie laikrodžio.
— Kaip tai?
— Mat jis visą laiką bumba, o kartais muša.

Idealis Muilas.

Muilas toaletiniam vartojimui, prausimui veido arba maudyklei, privalo būti sekancios kokybės: grynas, gydantis, anti-septiškas ir neerzinantis.

Severa's Medicated Skin Soap

(Severos Gydantis, Odinis Muilas) atsako visiems šitiems reikalavimams. Jį myli vaikai, motinos vadina jį draugu. Jis yra kasdien vartojamas skaitlingose šeimynose.

Kaina 25 centai.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

SEVERA'S ANTISEPSOL
yra antiseptiškas skiedys vidujiniam ir išlaikiniam vartojimui, patartinas kasdieniniam plovimui burnos ir gerklės, taipgi vietiniam pritaikinimui.
Kaina 25 centai

SEVERA'S FOOT POWDER
(Severos Proškos Kojoms) žinomos ir patartinos kaip antiseptiškos proškos, suteikiančios palengvinimą nuo kojų prakaitavimo, apibrinkimo, skausmo, niežėjimo ir šutimo kojų. Kaina 25 centai

Apart augliaus minėtų preparatų, dar siūlome gydomąsias toaletines reikmenas, išdirbinėjamas ir paravinėjamas po "Severos" apsaugotu ženkleliu. Reikalaukite tikrai tikrų Severos preparatų, parduodamų visur aptikose, arba usisakykit tiesiog, jeigu artį jį gauti negalite.

\$1,000 VERTES ISRADIMAS!

Dėlei panaikinimo pleiskany, ataugimo išpuolusių plaukų, nuo kitų galvos ligų ir dėl panaikinimo spuogų, slakų ir kitų veido ligų. Patarimai DYKAI. Tik parašykite, kas per priežastis, šiūm adresu:

J. W. SAKAUSKAS,
Box 42, Sta E. Cleveland, O.

PARSIDUODA SPAUSTUVE.

Labai pigiai, gerą lietuvių apie-
linkę, kur yra 40 lietuvių organ-
zacijų. Platenėms žinioms.
Kreipkitės į "Lietuvos" Red.
814 W. 33rd St.

DESKA ant pardavimo—labai
pigiai. Kreipkitės į "Lietuvą"
814 W. 33rd St.

Reikalavimai.

Reikalingas apskrus drabužių par-
davėjas. Pirmos rūšies vieta. Turi
kalbėti angliskai. Kreipitis į Room
703, 184 W. Washington St., kamps
5th Ave., Tel. Main 2708

\$600. Vertes uz \$200

Parsiduoda spaustuve Pennsylvania-
jos valstijoje. Presas, kerpama ma-
šina, raidės ir visoki kiti prietaisai.
Vertes \$600.00 uz \$200.00.
Dėlei tolesnių informacijų kreip-
kitės į Lietuvą, 814 W. 33rd Street,
Chicago, Ill.

BARGENAS.

Parsiduoda tik viengą metų vartota
puikl stiklinė šėpa indams laikyti.
Saugiai užlaikyti, beveik nauja—tik
už pusę kainos. Kreipkitės šiūm
adresu: 2511—45th Pl., Chicago, Ill.

F. P. Bradchulis ...LAWYER...

Lietuvis Advokatas
105 W. Monroe Street, Corner Clark
Room 1207
Telephone Randolph 5598
Apy.: 3112 S. Halsted St., arti 31st St.
Phone Yards 2390

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyven mas virš Aptikos). CHICAGO.

FARMOS ZEMĖS

Centralinėje Louisianoje, krašte, kur oras yra malonus ir sveikas, kur žemė yra gera ir derlinga, tuojaus prie miestų, gerų turgų ir geležinkelių, mes duodame gerą progą įgyti neišdirbtą žemę iš 10,000 akierių ir išdirbtos farmos nuo 40 iki 360 akierių, tarpe gerai gyvenančių ukininkų, labai pigiai ir ant lengvų išmokėsčių.

Centralinėje Louisianoje, kuri yra apie 400 pėdų virš jūrų, nebuna tokių karščių, kaip šiauriniuose kraštuose. Nederlingų metų, kaip tas dažniai pasitaiko šiaurinėse valstijose, Louisianoje nėra mes ukininkai ten ant laukų ką nors seja ir valo kiekviename mėnesyje.

Kada turi yra sniegas ir šalčiai, Louisianoje gyvuliai ganosi ir trinka ant žolės ir ukininkai ten turi šviežių daržovių. Kiekvienas mėnesis ukininkui Louisianoje atneša pelną.

Kada šiaurinėse valstijose ukininkai pradeda artį, Louisianoje ukininkai tuo pačiu laiku siūnčia į šiaurios ankstyvas bulves, daržoves ir žemuoges, už kurias jie gauna augstas kainas.

Mūsų kolonijoje jau yra lietuvių. Nekurie iš jų jau gerokai pralabo ir visi yra daugiau užganėdinti, negu kitose kolonijose.

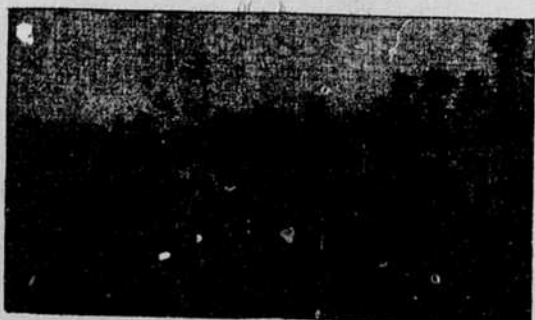
Mūsų išdirbtą ir neišdirbtą žemę yra tuojaus prie miesto, krautuvų, gerų mokyklų ir geležinkelių. Visus produktus ukininkai gali parduoti mieste.

Mums pasitaikė padaryti gerą kontraktą ir todėl mes neišdirbtą žemę, labai lengva valyti, GALIME PARDUOTI NUO \$12 UŽ AKERĮ TIKTAI, O GEROS UKĖS SU NAMAIS, GYVULIAIS IR VISAIS ĮRANKIAIS NUO \$35 UŽ AKERĮ.

Mūsų išdirbtos ukės po \$35 už akėrį yra nesulyginamai geresnės kaip kitur po \$100. Ypatinai mes norime tą prirodyti žmonėms, kurie teiravosi apie žemę ir ukes kitur, ir mes žinome, kad žinovai žemės ir ukų pilnai su mumis sutiks.

Ant mūsų žemės visai nėra baly, uolų, akmenų bei kalnų. Vanduo visur yra geras ir negilus. Pas mus visai nesiranda jokių pavojingų uodų ir kirminų, kaip kitur. Mes tą pilnai gvarantuojame,—ir jeigu būtų kitaip, pridame kiekvienam sugrąžinti kelionės iškašius.

Svarbiausi javai pas mus yra: avižos, rugiai, kornai, paprastos ir saldžios bulvės, visokių rūšių žirniai, pinutsai, vata, cuk-

rinės nendrės, dobilai, alfalfa, daržovės,—kaip kopustai, burokai ir tt. Iš vaisių svarbiausi yra: pyčiai, slyvos, kriaušės ir figos.

Ant gyvulių ir kiaulių ukininkai pas mus uždirba daugiau negu šiaurinėse valstijose, nes turi ganyklų per 11 mėnesių ir daugiau geresnio ir pigesnio pašaro. Tokiu budu jie gali parduoti gyvulius ir kiaules pigiau ir turėti daugiau pelno.

Lietuviai su mažais pinigais niekur nerai tokių gerų progų, kaip pas mus Louisianoje. Kas nori geresnės ateities ir sveiko ir nepriegulmingo gyvenimo, tegul tuojaus kreipiasi prie mūsų ypatiskai ar per laiškus. Visas informacijas suteiksime dykai.

Turėdami užpakalyje savę didelį kapitalą, mes galime parduoti žemę pigiau ir ant lengvesnių išmokėjimų kaip daugelis kitų. Prie to, mūsų popieriai yra gvarantuoti.

MAINOME TAIPOGI NAMUS ANT UKIŲ.

Valdžios agronomai mūsų ukininkams suteikia PAGELBĄ DYKAI ir prižiūri, kad ukininkams gerai sektųsi. Kas nori ukininkuti, tegul kreipiasi į—

SOUTHTERN LAND CO.

Not Inc.

814 W. 33rd St. Chicago, Ill.
Telephone Drover 7184

LIETUVIO KAREIVIO LAIS-
KAS.

Europos lietuvių laikraščiuose daug rašoma apie tai, kaip organizuojasi lietuviai karininkai į atskirą Lietuvišką Armiją. Lietuvių karininkų susivaižinimuose upas labai pakilęs. Obalsis: "Kad lieti kraują, tai "eti už savo viengencių ir savo tėvynės laisvę, o ne taip, kaip lyg šiol kad buvo—lietuviai guldo savo galvas Turkiijoje ir kituose karės frontuose, ir pasaulis jų; kaip lietuvų karininkų, nežino. Lai gyvuoja laisva demokratine Lietuva. Kariaukime už Jos Laisvę!"

Grupės lietuvių karininkų susirenka visose Rusijos armijos dalyse ir siūnia savo pasveikinimus ir linkėjimus Lietuvių Karininkų Sąjungos Pildomajam Komitetui.

Visi nori savystovės lietuviškos armijos.

Stai kokį laišką rašo iš karės lauko savo broliams ka linkams paprastas kareivis.

"Gerbiame tautiečiai lietuviai, sveikinu aš jus paduodamas savo baltų rankų parašytą margą popierėlį, linkėju geros sveikatos nuo Viešpaties Dievo. Toliau, paėmiau laišką nuo jūsų, ačiū širdingai: toliau, mūsų lietuvių gyvenimas yra toksai: lenkų pulkuose nėra taip šunkus ir nėra taip lengvas, taip sakti vidutinis kaip lenkams taip ir mums lietuviams; divizijoje lenkų yra daug lietuvių; 1 lenkų pulke yra 500; 2 pulke daugiau kaip 400; 3 ir 4 lenkų pulke taip pat yra daug lietuvių, o žapnam lenkų pulke yra 1000 lietuvių; mes turim delegatus išrinkę iš kožo pulko, kurie važinėja į Petrapilį, į Maskvą, į Kieva, į lietuvių komitetus, į kitus miestus, jie rūpinasi apie Lietuvos ateitį ir apie lietuvių reikalus; toliau, mes girdim, kad išvažiuosim iš lenkų divizijos visi lietuviai į ruskus pulkus! tikrai dar nieko nežinom, kaip toliau bus, ar išvažiuosim, ar ne; mūsų delegatai labai storas, kad kaip gerčiau nuo lenkų atsiskirtume, ir mes visi lietuviai laukiame tos dienos, gal ir mums tautiečiai bus pažvalyta susiorganizuoti lietuvių pulke."

Petrograde, birželio 17 d., A. Bulota pasakojo Rusijos lietuviams apie Amerikos lietuvių. Kas norėjo pasiklausti, turėjo užsimokėti 30 kapeikų.

Matote, koksai jis "idealistas": čia buvo didelis pinigų, kad pasakojo apie badaujančius, o ten ir nuo badaujančių po pusrubį kolektuoja.

Business is everywhere.

Petrograde "Santara" rašo, kad Rusijon sugrįžo buvusis Lietuvos social-demokratų vadas V. Kapsukas. Priduria, kad dabar jisai yra "bolševikas."

CENTRO KOMITETO APY-
SKAITA.

Men. Mok. iš Bridgeport, Conn. Užsim. už Liepos m.—Po \$1.00 J. L. Dulbis, M. Bakunas, R. Adžgauskas, P. V. Mileris, A. Naura, V. Vaitkus, A. Kazlauskienė, K. Šmulkštis, M. Sagevičiūtė, T. Sagevičius, Po \$5.00—P. Adžgauskiūtė, A. Matulavičiūtė, Užsim. Už Rugpj. m.—A. Adžgauskiūtė \$5.00—už 5 mėnesius, A. Klimaitis \$2.00—už 2 mėn. Po \$1.00: J. L. Dulbis, A. Kazlauskas, V. Vaitkus, K. R. Adžgauskas, A. Naura, V. K. Mileris, J. Jasulaitis, P. Sagevičius, S. Mazionius, M. Bakunas, T. Sagevičius, K. Šmulkštis, (soc.) V. K. R. Adžgauskas, S. Meškauskas (už 2 mėn.) \$1.00 D. Totilaitė, A. Smulskienė Po 25c. J. Minelga. Viso labo \$32.75

Mėn. Mok. iš Waterbury, Conn. Užsim. už Liepos m. K. Kazemė \$5.00, M. Brazauskas \$2.00. Po \$1.00—J. Zeman-

tauskas, A. Povilaika, A. Butkus, J. Rimkevičius, V. Kiaušas. Iš viso \$13.25

Aukos iš Duquesne, pa 172 Kp. S. L. A. — \$38.45

Aukos iš Chicago, Ill. \$5.00 Auka B. Sidko, Seattle, Wash. \$1.00

Per savaitę Viso labo \$90.45

DAINOS IR MUZIKOS
MĖGĖJŲ ŽINIAI.

Nuo 17 d. rugpjūčio, 1917 m., visi p. S. Šimkaus veikalai, kurie yra išleisti, pereina į mano rankas. Norėdami kurias nors dainas dainuoti į gramofoną, privalo kožnas prieš dainuosiant, gauti paveldimą, nes visos dainos nuo virš pažymėtos dienos; yra užkopiraituotos ("Copyrighted"). Jeigu kas bandytų dainuoti negavęs leidimo nuo manęs, prasižengs prieš įstatimus. Suv. Valst. ir tokie rekordai nebus leisti pardavinėti.

Ant nekurių dainų nėra pažymėta "copyright", bet dainininkai laisvę nepsigauna, nes Washington, D. C., yra visos dainos užkopiraituotos.

Dainos, kurios jau išsibaigę, kaip "Kur Bakužė Samanota" ir "Mūsų Dainos;" bus tuojau išleistos antroje laidoje ir galima bus gauti chorams ar pavieniams asmenims. Norintiems dainuoti šias dainas į rekordus prieš ar po pasirodymu antros laidos sąlygos tos pačios, kaip kad ankščiau pažymėjau.

Taipgi trumpu laiku išeis iš spaudo 20 naujų dainų kompozicijos p. S. Šimkaus.

Norintieji gauti šias naujas dainas, arba seniau p. S. Šimkaus, išleistas, o taipgi leidimui dainavimui į rekordus, teiksis kreiptis žemiau nurodytu adresu:

K. Strumskis,
222 Duffield St.,
Brooklyn, N. Y.

J. ŠERNO FONDO REIKALAI.

Serno Draugų Kuopelė savo susirinkime rugsėjo 20 d., 1917 m., del kaikiurių priežasčių nutarė gerb. Šerno fondą laikinai suspenduoti. Jeigu kas norėtų siųsti aukų gerb. Sernui, prašome adresuoti jas jam asmeniškai, 814 W. 33rd St. Chicago, Ill. Likusieji izde pinigai, \$81.36 nutarta perduoti p. Sernui jo pilnion dispozicijon.

Tariame ačiū visiems, kurie prijaunė mūsų darbui.

Serno Draugų Kuopelė:
Dr. A. L. Graičūnas, prez.
M. Jurgelionienė, sek.
M. Damijonaitis, izd.
Patarėjai:

J. Laukis,
A. Visbaras,
K. Norkus,
V. Mišeika,
K. Gugis,
Dr. J. Jonikaitis,
A. Lalis.

VIETINĖS ŽINIOS.

Pavyzdingas parengimas.—

Pereitą nedėdienį Lietuvių Vaikų Dieninė Globa parengė pagyrtiną išvažiavimą į paežerį, ties 79-tą gatvę.

Gal jau paskutiniam išvažiavimui šiame sezono buvo tokia puiki pagoda.

Dalyvavo apie 70 žmonių, kurie maudėsi, užkandžiavo, žaidė lenktyniavosi ir šnekučiavosi.

Vaikų Dieninės Globos išvažiavime dalyvavo inteligentiška publika. Chicagiečiai turėtų skatlingiau remti šios prakilnios įstaigos parengimus. Nes ši Vaikų Dieninė Globa kaip labdarinė įstaiga yra pirmutinė Amerikoje. Joje kas mėnesis gauna prieglaudą apie 450 našlaičių ir darbininkų tėvų vaikelių. Kas dieną tąja prieglauda naudojasi apie 20-25 vaikėliai.

Šiame prakilniame parengime daugiausia pasidarbavo ponios: J.

Zimontienė, M. Damijonaitienė, P. Giraitienė ir O. Kirienė.

Už lenktynes buvo skiriamos dovanos vyrams, moterims ir vaikams. Pirmąsias dovanas laimėjo: moterų — p-lė Pociūtė iš Valparaiso; vyrų — Samsonas; vaikų — Zimontis Reymondas.

Dalyvavusieji šiame parengime svečiai linksmi praleido laiką, ir ačiū pagyrtinam rengėjų pasidarbavimui Vaikų Dieninei Globai liko ape \$18.00 pelno. — K. N. N.

Iraurimai — Vytantas, Adrijanas sunus, Graičūnas liuosnoriu pastojų į aficierų aviatorių korpuse. Jo aplikacija tapo priimta šioje savaitėje ir neuilgą šis jaunas lietuvis pradės mokslą kariškoje orlaivininkų mokykloje.

"Lietuvos" redakcijoje lankėsi lietuvis kareivis iš Pennsylvanijos valstijos — Jurgis Linkus, 27 m. amžiaus. Už atsiųstą šaudymą jis turi "marksmanno" ženklą. Kariūnėje tarnauja jau tretai meti ir visą laiką skaito "Lietuvą".

"Man 'Lietuvą' taip patinka, sako ponas Linkus—kad aš negaliu praleist nė vieno numerio atydziai neperskaitęs."

Ponas Linkus užsimokėjo už "Lietuvą" lygi 1919 metų ir pasakė: "Nors neužligo išvažiuočiau į Franciją, bet ir ten skaitysiu 'Lietuvą'."

Gavęs profesoriaus Bachmetjevo pakvietimą važiuoti į Rusiją mėsos šaldytojas specialistas ponas Aloizas Puniška, 22 metų amžiaus, užėjo į "Lietuvos" redakciją atsiveikinti. Kelionės lašas jam apmoką Rusijos valdžia. Rugsėjo 1 d. jis išplaukia į Petrogradą iš New Forko, o iš Petrogrado važiuos į Vladivostoką.

Puniška džiaugiasi, kad pasiūlytas su savaisiais Rusijoje ir kad čia išmokęs profesiją gavo puikią vietą.

Mustynės piknike — Mums praėda, kad pereitą nedėdienį, t. y. rugpjūčio 26 d. švento Jurgio parapijiniame piknike, parengtame National Grove, per girtybę išliko kruvinos mustynės. Pasigėręs automobilistas—piknikiečių vėžėjas užkabino tūlą piknikietį. Piknikiečiai jį išvijo iš daržo. Išmestasai bombavavo piknikiečius per tvorą beakomiz ir akmenais. Kelis sužeidė. Tuomet parapijonai beveik mirtingai sumušė savo vėžėją. Ten buvo 5 kunigai ir visi sv. Jurgio brostvininkai.

Vakare atvažiuo keli automobilai nukentėjusio ario (kiti sako, kad jis vokiečių) draugų, tuomet parapijonai per tvoras išbėgiojo.

Tai viskas girtybės vaisiai.

— D-ras J. Kulis ir rakandų krautuvės savininkas K. Kulis išvažiuoja vakacijoms į Michigan valstiją.

— Balvys ir Pundinas, baldų bei rakandų krautuvės savininkai prie 4536 South Paulina gatvės nuo 1 d. rugsėjo paskyrė konsultą 3 mėnesiams.

Chicagiečių domai.—Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 25 kuopa mėnesinį susirinkimą laikys pėtnyčioje, rugpj. 31 dieną, 8:30 v. v. Mildos svetainėje, ant antrų lubų.

Chicagiečiai, kam yra svarbus lietuvių tautos likimas, nežiurint, ar jų priklauso, ar ne, priklauso prie Sandaros — ateikite ir prisidėkite prie bendro darbo.

Pirmininkas.

36-tos Kuopos S. L. A. Mėnesinis susirinkimas atsisbus Rugsėjo 2 d. ir val. p. p. Mildos svet. 3142 S. Halsted St. Norinti prisirašyti ar persikelti kviečiami atsilankyti.

M. J. Damijonaitis.

36 Kuopos Raštin.

Pajieskojimai.

Pajieskau savo tėvą Joną Pinkauką, kuris mus du brolius ir vieną sesutę 6 metai tam atgal paliko Richmond, Va. ir nežinau, kur išvažiuo. Jo amatas—kraujuystė. Prašau tėvėli nepamiršti mus, ant visados ir nors laišku aplapykite. Šis aš jus su nus Rinaldas Pinkaukas šiomi dainėsu jums, kad matite paėmė į kariūnė, tat pors šioje tarnystėje būnant man laiškelį parašykite. Kas žinote, ar mano tėvelis gyvas, ar jau miręs, malonėkite pranešti žemiau nurodytu adresu, už ką busiu labai dėkingas.

Rinaldas Pinkaukas,
Barracks "A", Room 16,
Naval Training Station,
Newport, R. I.

Pajieskau savo broliu: Joną Majaus ir Kristop. Majaus, pacina iš Kauno gubernijos, Raseinių pavieto, Jurbarko parapijos, Pašvenčių kaimo. Su Jonu persiklyriau Kalifornijos sostinėje—Sacramento, o Kristupas 1914 m. gyveno New Haven, Conn. Kas žino praneškite, arba jie patis atsišaukite šiom adresu:

G. Majus,
Esland, Co. T. E., Rio Vista, Cal.

Pajieskau savo motinos Marijonos Alkionienės ir brolio Motiejaus Alkionio, Suvalkų gub. Mariampolės pavieto, Garlevos parap. Freidos gminio, Budrų kaimo: Joną daugiau kaip 2 metai negaunu jokios žinios nuo jų iš Lietuvos. Jie, ar kas juos žino praneškite šiom adresu:

Mike Alkionis,
Box 191, Johnson City, Ill. U. S. A.

Pajieskau savo gimnaitės Onos Sakuraskaitės iš Dragonių sodžiaus, Pušalutų parap. Panevėžio pav., Kauno gub. Amerikoje gyvena apie 4 metus. Ji pati, arba kas apie ją žino, malonėkite atsišaukti šiū adresu:

Ona Mikelonaitė,—Bruchienė,
2306 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

Apgarsinimai.

SVEIKAS MIEGAS.

Žmonių miegas dažnai yra pertraukimas ačiū gazu akumuliacijai virškinimo traktuose. Jausmas nuo bereikalingo išputimo žmogų kankina, o plakimas širdies išsibūdina vidunaktį. Trinerio Amerikoniis Karčiojo Vyno Elikysras yra puikus vaistas, kuris priduos sveiką miegą. Jis išvalo vidurius, pralaužia susispietimą gaza ir sutaiso virškinimo sistemą. "Kuomet aš vartoju Trinerio Amerikonių Elikysrą, aš puikiai jaučiuosi ir visi giliai vaistą,"—rašo ponas Anna Csalupka, Newark, N. J. Gegužės 15, 1917. Kaina \$1.00 aptiekose. Trinerio Linimentas yra būtina reikalingas kiekvienoje šeimoje. Jis gelbsti nuo reumatizmo, neuralgijos, sutinimų, išsukimų; atnaujina nusilpusius muskulius ir kojas, etc. Kama 25 ir 50c, aptiekose, krasa 35 ir 60c. Jos. Triner, Manufacturing Chemist, 1233-1339 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Išmokysiu Profesiją Dovanai.

Reikalauju apskirų vyrų, norinčių išmokyti smagius ir pėlingiausią profesiją. Man nerūpi tamtos dabartinis darbas, nei patyrimas. Jeigu tamsta nori uždirbti daugiau pinigų; jeigu turi ambiciją įsigyti gerą ateitį, geresnį gyvenimą; jeigu esi gyvas, akylas ir nori gyvenime ką geresnio atsiekti—tai tamsta man reikalingas. Aš išmokinsiu Jus naują, smagią ir pėlingiausią profesiją dovanai. Atvažiuok pasikabėti arba rašyk laišką tuojau.

J. ILGAUDAS,

110 S. Dearborn St., Room 1207,

CHICAGO, ILL.

Ofisas atdaras subatos vakare iki 9 valandų; nedėlioj iki 2 po pietų.

Dykai!

\$12.00 Vertės

Žodynas Anglų, Rusų, Francų ir Lotynų kalbų: 4,700 puslapių, 6,000 spalvotų iliustracijų, 4,000 Geografiškų dalykų, 1,400 Biografiškų. Nurodymai kaip naudoti. Mės prisiglaime šitą žodyną dykai su 12 didelių katalogų įvairių žanrų. Prisiglaime 98 centus persiuntimo išlaidų.

LEWIS NELSON

Box 187, BERTMONT, WASH.

Vėsausio Vieta, Tai
MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laikas yra per karštą, tai ateikite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėsausio vietą, atsidėdami ir pamatysite gražesni Teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šiekdom dienom

5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom

10c balkonas, 15c žemai.

Prasideda 7 valandą kas vakarą. Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei liuosame laisvę nori pasilėkti, atsivėdinti ir užmirti savo namaguosius, tai teik!

MILDOS-TEATRĄ

1 HONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

3315 S. Halsted St., Chicago

Gen. 2118

DR. A. YUŠKA

LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

CORNER 18th STREET

Reumatizmas

Išsitydė namie, kas tikrai jį turėjo

Pavasari 1893 m. aš kankinamasi muskulų nusilpėjimu ir reumatizmu. Aš gydygiausi virš trijų metų ir manau kad tik tas žino jo blogumą kas jį turi. Aš bandžiau gydyti po gydytojų, daktarų, po daktarų, bet visi gyti išsigelbėjimą buvo tik lygialibiniai. Galop, aš suradau vaistą, kuris mane išgydė galutinai ir ligą nesugrįžo. Aš dariau tą vaistą keliems sunkiai sergantiems reumatizmu ir jo veiksmas buvo pastebėjimas gėra kiekvienam atsitikimui.

Aš noriu, kad kiekvienas ligonia nuo kiekvieno reumatizmo formos pabandytų šitą pastebėjimą pūlia gydyti. Nesiekė nė cento; tikrai prisipaule savo vardą ir adresą ir aš jį pristatysiu jums vėliu išbandymui. Kuomet jūs jį sunaudosite ir kuomet pasirodys, kad jis visiškai pralaužo jūsų reumatizmą, tuomet jus atsiųskite jo kainą, vieną doliarį, bet, suprask, aš nenoriu juk pinigų; pakol jūs pats nepaorosite, aš neprisiūsi. Ar tai negerai? Kam kontēt ligian, kuomet tikras išgelbėjimas siūloma jums vėliu. Neatidėliok, rašyk šiandien.

Mark H. Jackson, No. 486 D. D. Gurney Bldg., Syracuse, N. Y.

Priraginta prie Kolegijos, Teisla, Medicinos, Dantisterijos arba Inžinierystės ir trumpiausios laika. Reikalaujami katalogo adresu: Chancellor J. J. Tobias, 53 W. J. Blvd., Telephone Wabash 5593.

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos: nuo 8 iki 12 ir 12 ir 7 iki 9 vakare

3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

TEL. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

REIKALAUJAME

vyrų, moterų ir vaikų barz-

daskutystės mokytois. Šitas yra labai pareikalaujamas net ir kariūnėse. Lengvas mokslas ir didelis pinigai. Ateik tuojau, arba pareikalauk artėsių žinių iš NOSSO-KOFF'S INTERNATIONAL BARBER SCHOOL, 1202 Penn Ave., Pittsburg, Penna.

Dr. S. Biezis

LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS

IR CHIRURGAS

Office Office Hours

2359 S. Leavitt St. 4-8 & 7-9 P.M.

Phone Canal 3877 CHICAGO

BUK ŠOFERIU.

Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Niekumet nebuvo toks didelis šoferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsimėlimą kiekvienam pabaigsluam kursas mūsų mokykloje. Mokinime pasinaudojame individualėmis sistemomis—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliu laisvą suklų rūši. Prityrę mašinistai pamokys tamistą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Mūsų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojau gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas \$25.00 Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

SKAITYKITE IR PLATINKYTE
'Lietuvių Balsą'

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina ją dvasi, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda švieties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimačių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabanti grįžtant tėvynėn neko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSAS didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemėl, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duoblių ir griovių, laukia arlama ir valcma, o nugriauti tėvų kapai—aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopiglauda kaina škelbimus-įsiekiojimus, gražina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda atsrauti nuklydusius brolius, seseris, giminės ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSAS kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusel metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. UŽSIENIUOSE metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skiriam numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigų, laiškus gaunama. Sluatinė "Liet. Balsą" užsienius rusų cenzura nekludo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkus rašto) eilutė (dalinant puslapi) į keturias skiltes) prieš tekstą—60 kap.; po tekstą—30 kap. Pabėgėliams, įsiekiantiems giminaičių arba darbo petito eilutė po tekstą—10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po tekstą 25 centų petito eilutė, giminaičių įsiekiantiems po tekstą 10 centų petito eilutė.

Adressas:

"Lietuvių Balsas"

PETROGRAD: Saperų Gat-lė., n. 9, b. 9

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE

1886 METAIS

Kapitalas 1 Sausio, 1917, \$145.000

Pomirtinių išmokėjo \$2.715

Ligoje pašalpų \$52.813

Moka pomirtinių \$150, \$300, \$600

ir \$1.000. Moka ligoj: pašalpos \$6.00 \$9.00 ir \$12.00 i savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlaičius, Moksleivius, Politiskus Kankinius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiečių ir kultūriškus reikalus.

ZMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį "TĖVYNĖ" su ilius-

truotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia kningas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausia ir tvirčiausia apdraudosa, pašalpos ir kultūros organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas platesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS

UNIVERSAL
STATE BANK

SAVO PINIGUS GAUSI KADA TIK NORESI

Jei nori, kad tavo pinigai būtų gausūs ir galėtumėt ant kiekvieno pareikalavimo juos gauti, tai pasidėk juos Lietuvos Valstijiniame Banke. UNIVERSAL STATE BANK. Žmonių pinigai sudėti šiame Banke yra investuojami tik į pirmos klasės užtikrinimus, taip kad visada jie yra gausūs ant pareikalavimo. Lietuvos Valstijinis Bankas yra stiprus ir patikimas. Kapitalas ir pervedis \$225,000.00. Po priėjimo Valstijinėse Valdžios, po užjūra 15 gabių ir ištikimų direktorių, išrinktų per Banko šerinkus kurių skaitlius siekia virš 600 asmenų, ir po nuolatine supervizija 5 valdininkų išrinktų per direktorius. Bankas yra atdaras Panedėliais, Sėdrom ir Petnyčiom nuo 9 valandos ryto iki 5 valandos po pietų, o Utarninkais, Ketvergais ir Subatom nuo 9 valandos ryto iki 8:30 valandos vakaro, per tai nereikia ausikiti nuo darbo padedant arba atsilimant pinigų. Moka \$3.00 nuo šimto už padėtus pinigus. Nuosimti išmoka Saulio ir Liepos mėnesiuose. Daro paskolas pirkimui ir statymui namų, siūnia pinigus į Europą. Randavoja bankines skryneles, apsaugotas nuo ugnies ir vagių, po \$3.00 metams. Parduoja lalvorktes. Parduoja Morgečius ir Bondsus.

UNIVERSAL STATE BANK, 3252 S. HALSTED ST. Kampas CHICAGO, ILL. 33čios

Kapitalas ir Perviršis \$225,000.00

18 Kansas City Star, Sunday, July 22, 1917

Praturto iš Aliejaus

Tris šėrai Trapshooters Oil Kompanijos suteikė p. Arnold didelį lobį.

Wichita, Kas. July 21.—E. W. Arnold iš Larend, Kas., vienas iš pirmųjų investorių Trapshooters Oil Co. jaučiasi smagiai. Arnold atvyko vakar į Wichita, kad pradėtų kelti "savo sunkiai uždirbtų" dolerių.

Bet p. Arnold ne vien smagus—jis taipgi myli savo moterį, nes jeigu ne jo moteris, tai jįsai būtų tuos savo šėrus pardavęs už \$700 ar \$1,000. Mat, pereitame rudenyje, p. Arnold su devyniais savo draugais, nupirko dvyliką pirmųjų šėrų Trapshooters Oil Co. p. Arnold nupirko šėrų už \$300.

Kuomet pereitame rudenyje, p. Arnold su savo motere lankėsi Wichita, vienas iš aliejaus žinovų pasiūlė Arnoldui \$700 už jo šėrus; vėliau jis pasiūlė net \$1000. "Neparduok," užrėškė mano moteris. "Jeigu-gi ir prapultų tie pinigai, tai visgi nedaug, o kartais galime dar išlaikyti," Arnold paklausė savo moters ir šėrus pasilaikė.

Vakar, bevalgydamas su pažįstamu, p. Arnold pratarė: "Man kiekvienas šėras Trapshooters Oil Co. ašėsa po \$16.50 kasdien. Aš turiu tris šėrus. Jeigu tamta moki skaitliuoti, tai gali išskaitliuoti kiek aš gaunu į metus. Aš nemėginau apskaityti."

"Tokia mano laimė," tęsė jis toliau. "Aš mėginau prikaltinti vieną savo draugą, kad jis pirkty už \$100 šėrų, bet jis atsakė, teisingai, kad visus pinigus sukūšęs į savo galvijų farmą. Pasulau jam paskolinti tą \$100, bet ir tai atsakė."

"Vėliau mes savo šėrus padalinome į mažiausius smolėtus, o šandien mano draugas nupirko vieną tokių smolėtų ir užmokėjo 6,000.00, kuomet pereitame rudenyje jis nenorėjo mokėti \$100 už vieną pilną šėrą."

Vos tik metai kaip Trapshooters Oil Co. tapo suorganizuota Linwood Parke. Vsi pirmieji šėrininkai buvo šauliai. Ir šandien p. Arnold vėlįja geriau sau dylti negu pinigus skaitliuoti.

"Mano \$100 padarė man \$100,000.00"—tarė p. Arnold. "Vienas iš mano pažįstamų iš Eldorado pardavė savo šėrus už \$30,000.00, bet jeigu jis būtų kiek ilgiau palaikęs, būtų gavęs \$70,000.00 daugiau."

18 Oil, Pot & Drug Reporter, July 17, 1917

Magnolia Kompanija užpirkto Healdton pool (Oklahomoj) prapertę už \$527,000.00. Pirmieji šėrininkai gavo po \$8,750.00 už kiekvieną įdėtą doliarį.

Neseniai tris žmonės padarė didžiausią pelną ant savo investavimų Oklahomos valstijoje. Wirt Franklin, A. Apple ir teisėjas J. W. Harrell įvestino metai atgal \$75.00 į lauką žemės 100 akrų didumo ir dabar pardavė Sinclair Gulf Oil Co. už tokią kainą, kuri atnešė po \$10,000 už kiekvieną investuotą doliarį.

Iš visų Suv. Valstijų aliejaus laukų Oklahomos valstija turi didžiausius aliejaus šulinius. Oklahomos valstijoje aliejaus gręžimas yra saugiausias ir pasekmiausias, nes per dešimtį metų iš kiekvieno šimto gręžtų šulinių—apie 90 turi aliejaus ir gazo.—Suv. Valstijų raportai parodo, kad Oklahomos valstijoje aliejaus šuliniai išduos aliejaus nuo 20 iki 50 metų ir iki šiol tikta penkta dalis aliejaus laukų išgręžta.

Aliejaus biznis Oklahomoj yra rankose nepriklausantių prie Standard Oil Kompanijos trusto. Devynios įvairios kompanijos turi dadas-paipas išvedžiojusios po visą valstiją ir dujų-paipy kompanijos priverstinai turi pirkti aliejų ir mokėti marketo kainas. Paskutinėse trijose savaitėse Oklahomos aliejaus kainą pakilo nuo \$1.70 iki \$2.00 už bakčą marketo. O kaip žinoti tvirtina, tai bėgiu 30—60 dienų aliejaus kaina pakils iki \$2.50 ir daugiau. Be to valymo kompanijos (Refineries) moka ekstra premium už kiekvieną bakčą aliejaus nuo 25c iki 45c. (Apgarsinimas)

Buck Run Oil Company
of Delaware

Inkorporuota sulyg teisių Valst. Delaware Operuoja (veikia) Oklahomos Valstijoje.

Oklahomos valstijos priėjura yra labai aštri. Kiekviena aliejaus kompanija veikianti šioje valst. turi kasmet išduoti ku pilniausią raportą tam tikrai komisijai. Tarpe įvairių kitų dalykų reikalinga pranešti: Kiek aliejaus išgaunama kasdien, kur, kiek ir koki šuliniai gręžiami; koki žemės sluogsniai, gilumas; ir tt. Oklahomoj aliejaus kompanijos labiau prižiūrimos negu bankos kitose valstijose.

Kapitalas

Abelna Kapitalizacija \$700,000.00

Visi šėrai vienodi. Par \$1.00. Pilnai užmokėti ir neapmokėsčiuojami. Kompanija neturi jokių bondų ar skolų.

Dover, Delaware
Redden, Atoka pav., Oklahoma

Ofisai

New York City
Chicago, Illinois

Buck Run Oil Kompanijos žemė

susideda iš 3000 akrų, Atoka paviete, Oklahomos valstijoje; ant 96io Meridiano linijos

Dalis šios žemės yra užrandavota nuo teisėjo Rainey, nario vyriausio Oklahomos valstijos teismo (Supreme Court Justice).

Kaip tamsta pats gali matyti iš žemlapio, kuris yra ant antros pusės, visi didieji aliejaus šuliniai ir šaltiniai centralinėse valstijose (Mid-Continent Field), randasi 96 Meridiano linijoj ar arti jos. Už tai Buck Run Oil Co. parinko žemę tokioje vietoje, kur visų žymiausių geologų pripažinta, kad aliejaus yra po ta žeme. Kompanija užpirkto šitą plotą žemės remdamasi specialiais informacijomis, raportais ir opinijomis tokių aliejaus laukų žinovų-geologų kaip Prof. Chas. N. Gould ir p. L. K. Davis, Aliejaus pramonijoje šitie žmonės yra visų pripažinti konservatškiausiais ir užtikimiausiais aliejaus laukų žinovais, turinčiais suvirš 20 metų patyrimo.

Prof. Chas. N. Gould sako a'andai: "96to Meridikią daugybę, kad negalima sau persitaisyti kuo tas viskas nes šitoj linijoj randasi sekanti milžiniški aliejaus laukai: es karę, 1914 m., iš šios šalies išvežta 99,886,722 galionai aliejaus. Glenn pool, iš kurio vieno ištraukta mažiau dviejų metų lavežta 2,069,880,269 galionai ir to dar neužtenka. Anglijoje ti kelias mylias į rytus ir į vakarus nuo šitos linijos visuosolnio ir aliejaus. Svedijoje, nuo 1mos Augusto šių metų, ir žinovas p. L. K. Davis sako apie šitos kompanijos delto kad nėra gasolino ir aliejaus!"

Run Oil Co., kuri randasi Atoka paviete, Oklahomos valstijavima, jog galė šių metų aliejaus trukę 120,000,000 bakčų. dota. Aš esu tikras, kad didysis Choctaw Kvoldas, kuris tr bakčų į dieną. Geležinkeliai stabdomi, o greitai laiku prisluogenu (Anticline), ir kuomet BUCK RUN ALIEJAUS a' papildyti iš užtikintų pėreitų metų rezervuarų-aruodų; bet jeigu toks milžiniškus aliejaus šaltinius, kokių dar nebu papildys trukum? Suprantama, tik iš naujų šaltinių!

Naui šuliniai šioje linijoje išgręžiami kasdien, ir kuo daugiau šulinių, sulyg raportų, teka net 50,000 bakčų į dieną. 1916 m., pereitame rudenyje, ir kiekvienas \$100 Davis'o apskaitliavimo, būtų labai mažas šiuse laukuose—apelnas tik nuo kelių šulinių ir vos tik nuo 80 akrų žemės! aliejų dabartinė kaina; arba beveik 100% visos kapitalizakonservatškiausiu biznierių-bankierių, iki mažiausio investo-tita kompanija plenuoja gręžti, kaip tik aplinkybės pavels, aliejaus biznį? Delto, kad ir mažiausias investorius pradeda Oklahomos valstija šandien išduoda daugiau vertesningiausias. Delto, kad Oklahomos milžiniški aliejaus laukai von. Oklahomos valstija išduoda dabar vieną trečdalį aliejaus, mažus investorius, turtuolius. Kompanijos susidedan-kasdien aliejaus turtų vertės \$500,000.00—antra tiek negu kelias tukstančias dolerių, šandien liko turtingomis, mil-ra nei mažiausios abelonės, kad Oklahomos valstijai žiba tik prarausti—jos aliejaus pramonija vos tik pradėta.

Aliejaus tai toki medžiaga, kurią tik vieną kartą tegal pelnus. Tamistos pinigai lygus tamstai—jeigu jie neveikia, ir vėl nulyja, geležį, varį, aukso gal pertarpinti kelis kartus, ne tamstai šimteriopai-tukstanteriopai. Atmink, kad pini-

Aliejaus Truksta.

Visur kur tik pasisuksi, vartojamas aliejaus įvairi tamsta. Neprašėk jos. Tamtos giliuks yra aliejuje, naujesiems kariškiams laivams ir submarinoms, neskaitant po vandeniu—visur aliejaus, aliejaus įvairiose formapilimo. Mes pilnai tikime, kad šitie šėrai tuojaus bus tojimui. Ištikro šandien žmonija nebegali apsieiti be aliej dien suvartojamos Europos karėje, o kare pasibaigus—visi tiek šėrų kiek nori, bet nemažiau 25. Perkant daugiau

Eksportavimas aliejaus į Europą ir kitar siekia tosius. pasibaiga. Star Suv. Valst. skaitlins: bėgiu 9 mėnesių prijaus šiuo adresu:

jas. Tuo tarpu bėgiu 9 mėnesių to pačio laiko 1917 m. iš kurioje atrasta didžiausi aliejaus šuliniai: "uždrausta automobilais važinėti iš priežasies trukumo ga tekanti nuo 1000 iki 20,000 bakčų į dieną. Paskiausiai gi uždrausta važinėti automobilais ir motoriniais laiveliais. Vienas 1,000 bakčių šulins, kuris, sulyg žinovo p. L. K.

Iš Washingtono parela valdžios ekspertų apskaitlneštų kompanijai į metus \$875,250.00 pelno, parduoant Vienoj Kalifornijos valstijoje šandien truksta suvirš 35,000.00. Tas pelnas apskaitliuojama tik nuo vieno šulinio, bet eis uždaryti ir nekurios fabrikus. Dabar dar spėja trukum nemažiau kaip DEŠIMTĮ ŠULINIŲ išpradžių.

kas bus tada, kada rezervuaruodai išsibaigs? Iš ko tuomet aliejaus, negu visa likusioji dalis Suv. Valst. paėmus kru-

Milžiniški Pelnai Padaromi iš Aliejaus Investavimų.

Jeigu tamsta butum investavęs \$100 į sekančių komau viso pasaulio. Šandien Oklahomos valstija išduoda butum įsigijęs sekančius milžiniškus turtus:

\$100 investuotų į Lucille Oil Co., pakilo vertėje \$16,000.00	\$100 invest. į The Producers Oil Co., pakilo vert. \$25,000.00
\$100 investuotų į Spencer Oil Co., pakilo vertėje \$16,000.00	\$100 investuotų į The Home Oil Co., pakilo vert. \$40,000.00
\$100 investuotų į Quaker Oil Co., pakilo vertėje \$20,000.00	\$100 investuotų į The Coline Oil Co., pakilo vert. \$46,000.00
\$100 investuotų į The Trapshooters Oil Co., pakilo vertėje \$100,000.00	

Pasarga: The Trapshooters Oil Co. tapo suorganizuota dar pukešnė atėitis, nes jos milžiniški aliejaus laukai vos šėras šandien ašėsa savininkui po \$166.50 kasdien! ir tai

Kodėl šandien kiekvienas žmogus, nuo didžiausio, ma panaudoti—aliejaus sudega, išnyksta. Vanduo išgaruoja rias—prasto darbininko—dėda šandien savo pinigus į bet aliejų reikia kas-kart papildyti iš žemės šaltinių. suprausti, jog aliejaus biznis šandien yra saugiausias ir peloms mašinoms, automobiliams, geležinkeliams, orlaiviams, padarė—ir šandien labiau negu kadaisi—paprastus darbinį valstinių ir kitar. Namuose; laukuose, ore, vandenį net ir šios iš mažų investorių, kurios metai-kiti atgal, prasidėjo suose. Ir juo toliau, tuo daugiau budų surandama aliejaus varjoninėmis, o jų šerinkai—turtuolais—milijonieriais.

Laikas Pirkti Aliejaus šėrus yra dabar, kada kompaksperai pripažįsta—aliejaus naudojimas labiau pasididins. slai, o kada šėrai pakils, tuomet padarysi kuodidžiausiano linijos laukai yra laukais didžiausio aliejaus šaltinių, nenaudojami, jie nieko neverti. Leisk juos ir darbą, o jie at Copan, Dewey, Bartlesville, Ramona, Tulsa ir garsusis gas pinigus daro. Proga padaryti didelius turtus ateina pasiko suvirš 20,000,000 bakčų aliejaus. Aliejaus šuliniai, gręž-Pastverk š! Kas nieko nebando—nieko nelaimi! net išduos didžiausius aliejaus ir gazo šulinius."

Mes Pasiulome ir Rekomenduojame.

pirkti tuojaus šėrus BUCK RUN OIL CO., nelaukiant jų žemę sekančiai: "Aš esu pilnai persitikiręs, kad žemė Buck išparduoti ir greitai laiku pakils. Dabar šėrai parsiduoda tik po \$1.00. Gali pirkti aukiasi per visą Atoką pavietą, yra milžinišku Aliejaus kaip 25 šėrus gali gauti ant išmok'imo per keturis mėneKOMPANIJOS šuliniai pasieks šį sluogsnį, tai kompanija Siųsk čekius, draftus arba money orderius TUOvo visoje Oklahomos valstijoje. Kitas labai svarbus faktas

CHAS. A. WOOD & CO. Incorporated JOHN ILGAUDAS, Mgr.

110 SO. DEARBORN STREET ROOM 1207-1208 PHONE RANDOLPH 2713 CHICAGO, ILLINOIS

Pasarga: Parankumui lietuvų-darbininkų mūsų ofisas bus atidarytas Subatos vakarais iki 9 val., o nedėliomis nuo 10 iki 2 po pietų. Kalbame lietuviškai. Atvažiuok! ofisą, o pamatysi raportus ir paveikslus aliejaus laukų.

APLIKACIJA

MESSRS. CHAS. A. WOOD & CO.

1917

Gerbiameji:—Šiuomi prisiunčiu \$ _____ kaipo pilną užmokestį už _____

šėrus BUCK RUN OIL COMPANY.

Vardas _____ Pilnas adresas _____

AR TURITE SKOLININKĄ?

Jeigu kas jums yra skolingas ir nenori geruoju atseit, nenusimkite, bet paduokite savo skolininką į mūsų rai-kas, mes turim būdą, iš kurio skolininkai neįstruktė iki neatsilygina skolę. Mūsų būdai atgavimo skolų nėra skit-tumo, kur juo skolininkas gyvena ir kaip toli nuo juo ar musų—mūsų pasekmingas būdas pasiekti ir atgauti vi-sokias skolas visose dalyse Amerikos, nes tam tikslui mes turime korespondentus, kolektorius ir advokatus, prižiurinčius mūsų reikalus visose apieinkėse.

Mūsų ofisas yra atdaras del ypatingai atsilankantių pa-nedėliais, sėdroms ir pėnyčioms nuo 1 v. po piet iki 6 vakaro. Utarninkais, ket-vergais ir subatom nuo 1 val. po pietu iki 9 vakaro. Gyvenanti kituose miestuose galite kreipties pas mus laiškais įdėdami 2c markę ataskymui ant žemiau padėto adreso: SECURITY MERCANTILE AGENCY, 3231 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

LIETUVI!

ATMINK SAVO VARGSTANČIUS TEVUS, BROLIUS IR SESERIS LIETUVOJE. JIE TEN KENČIA BADA - ŠALČIUS, O TU ČIA ESI APSIVILKęs IR SOTUS. Aukauk jiems per Centralį Komitetą, kuris greičiausiai pasiūnia pinigų į Lietuvą, į įsirašyk į nuolatinį Lietuvos Šelpojų skaičių.

Iškirpk šį Kuponą ir įrašęs kas reikia siųsk su savo Auka į Komitetą šiuo adresu:

THE LITHUANIAN CENTRAL COMMITTEE
200 Fifth Ave. New York City : : : : :

SIUNČIU \$ _____ aukų nukentėjusiems nuo ka-rės. Prie to prisizadu kas mėnuo aukauti per Centralį Komitetą po \$ _____, pakol tik bus rei-kašas šelpiti mūsų viengencius Tėvynėje.

Parašas _____
ir _____
Adresas _____

MOKYKIS ANGLIŠKAI

GAUSI

Geresnę Vieta—Geresnę Užmokestį

Yra reikalinga tukstančiai vyrų užpildymui vietų paimtųjų į karę žmonių. Mokykis gerai Kalbėti, Skaityti ir Rašyti Angliškai dabar ir pasinaudok geresne proga. Klesos pradiniam ir toliaus nužengusiems mokiniams; taipgi duodame pilnas institucijas Francuzų, Ispanų, Italų ir Vokickių kalbose. Kreipkitės telefonu arba laišku

PILNAS 30 LEKCIJŲ KURSAS DIE- \$10.
NOMIS ARBA VAKARAIŠ

CHICAGOS INSTITUTAS

šakos ofisas: 3340 Emerald Ave., Chicago

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaizskis

Generalis
Kontraktorių ir
Namy Statėjas.
2123 W. 23rd St.

JOSEPH A. AMBROSIOUS

LIETUVIS ADVOKATAS

Veda visokias bylas visuose telmuose

Ofisai:
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
8214 So. Halsted St., Td. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

Užrašyk sau ar savo pažįstamiems didžiausią savitraštį
"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"

Insteigta 1886 m.

"Vienybė Liet." privalo skaityti kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė.

"Vienybė Liet." talpina moksliskus ir pamokinančius straipsnius.

PRENUMERATA METAMS:

Suvenyrose Valstijose...\$2.00; pusei metų \$1.25.

Kanadoje...2.50; pusei metų \$1.25.

Kitose viešpatystėse...3.00; pusei metų \$1.50.

Pažiūrėjimui siunčiame vieną numerį dovanai ir knygų katalogą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ VISOKIŲ KNYGŲ.

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"

120-124 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Reikalaujame
Agentų

Platinimui "Lietuvos" Geras uždarbis darbštiems vyrams. Del platesnių informacijų kreipkitės į

"LIETUVA"

814 W. 33rd Street CHICAGO, ILL.